

לצפייה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"

למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"

לגיליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות

ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
**ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים**

תשפ"ב

פרשת שמות (קישורים להורדה חינם)

להצטרפות באופן קבוע לקבלת הקובץ מידי שבוע ישירות לדוא"ל יש לשלוח את המילה "צדק" לכתובת: kishurtora@gmail.com

לעילוי נשמת

הרה"ח אברהם הלוי רוזנשטיין ז"ל

בן הרה"ח דוד אריה שיבלחט"א

חתן הגה"ח ישעיה ידידיה קניג זצ"ל

התורה היתה משוש חייו, מאיר פנים לכל אחד, צהלתו על פניו,
 רוח הבריות והמקום נוחה הימנו, אציל הנפש ועדין הרוח

ט"ו טבת תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האשה הצנועה והצדקנית

מרת רחל לוי ע"ה

[בת רבי שבתי הכהן ופרידא סבטון]

אלמנת הרב יוסף לוי זצ"ל מת"א

אמם של הרבנים הגאונים

הגאון רבי משה לוי זצ"ל

מראשי ישיבת "כסא רחמים"

מח"ס 'תפלה למשה' 'מנוחת אהבה' וש"ס

ויבלחט"א הגאון רבי שבתי לוי שליט"א

רו"מ "הליכות משה" ורב שכונת רמת אהרן ב"ב

ט"ז טבת תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

קישורים לעלוניו שבועיים בנושאי הפרשה [לפי סדר א' ב']

[דברי אמת](#)

[אשכול יוסף](#)

[אוסף גליונות - מבית 'צוף'](#)

[דברי יושר](#)

[באר הפרשה](#)

[אוצר פניני החסידות](#)

[דברי ישרים](#)

[בארה של תורה](#)

[אורות הגבעה](#)

[דברי שי"ח](#)

[בית המשפט](#)

[אז נדברו](#)

[דרישה וחקירה](#)

[בית מדרש - ישיבת מיר](#)

[איש לרעהו](#)

[דרכים בתורה](#)

[במחשבה תחילה](#)

[אוסף לריא](#)

[האיחוד בחידו](#)

[במשנת הפרשה](#)

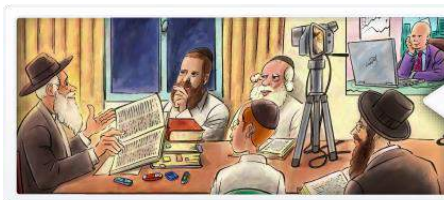
[אשיחה בחוקר](#)

לצפייה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"

למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"

לגליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות

ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
**ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים**

לצפייה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"

למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"

לגיליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות

ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
 ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים

- [עיון הפרשה](#)
- [פאר מקדושים](#)
- [פניני אי"ש](#)
- [פניני דעת](#)
- [פניני הסופר](#)
- [פנינים משולחן רבינו](#)
- [פרי ביכורים](#)
- [קב ונקי](#)
- [קובץ גליונות](#)
- [קול יעקב](#)
- [שבילי פנחס](#)
- [שיעורי הגר"א עוזר שליט"א](#)
- [שיעורי הרב יו"ט זנגר שליט"א](#)
- [שיעורי הרב רוזנבלום שליט"א](#)
- [שלמים מציון](#)
- [שמעתא עמיקתא](#)
- [שפת אמת](#)
- [תורה והוראה](#)

- [מדשן ביתר](#)
- [מחמדי התורה](#)
- [מים זכים](#)
- [מלאכת מחשבת](#)
- [משנתה של תורה](#)
- [מנחת אשר](#)
- [מעדני אשר](#)
- [מעיונות בני יששכר](#)
- [נוה ההיכל](#)
- [נועם אליעזר](#)
- [נחלתנו](#)
- [נשיח בחוקיך](#)
- [נר יששכר](#)
- [נר לשולחן שבת](#)
- [סיפורים להלכה שלמה](#)
- [סיפורי צדיקים](#)
- [עולמות](#)
- [עומקא דפרשה](#)

- [היא שיחתי](#)
- [המצוות בפרשה](#)
- [וישמע משה](#)
- [וכל מאמינים](#)
- [זרע ברך](#)
- [זרע שמשון](#)
- [יחי ראובן](#)
- [יסודות החינוך](#)
- [יקרא דאורייתא](#)
- [יתרון דעת](#)
- [כאיל תערוג](#)
- [לאור הנר](#)
- [להתעדן באהבתך](#)
- [לקראת שבת מלכתא](#)
- [מאור השבת](#)
- [מאורות הפרשה](#)
- [מגישי מנחה](#)
- [מדי שבת בשבתו](#)

קישורים לעלוניו שבועיים בנושאים שונים [לפי סדר א' ב']

- [עומק הפשת](#)
- [עין יצחק](#)

- [מכתלי בית הדין](#)
- [משא ומתן](#)

- [דרכי החיזוק](#)
- [דפי עיון](#)

תוכן עניינים של הנושאים בפרשה:

[לחיצה על שורת הנושא, תעביר אל מיקומו של הנושא]

[שנים מקרא ואחד תרגום](#) [ואלה שמו"ת]

[קריאת שם](#) [ואלה שמות]

[הריגת והצלת עובר](#) [וראיתן על האבניים]

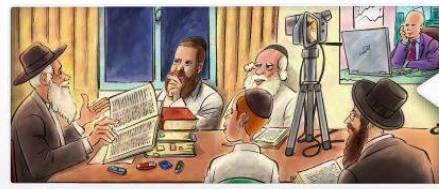
[עבודת פרך](#)

[הפג בהלכה](#)

[הנקה](#) [אשה מינקת מן העבריות..]

[שמו של משה רבנו](#) [כי מן המים משיתיהו]

[ה'מרים יד' על חברו](#) [למה תכה רעך]

[הריגת המצרי ע"י משה](#) [יך את המצרי]

[שבועת משה לחותנו](#) [ויאל משה]

[שנותיו הראשונות של משה](#)

[ההתגלות בסנה](#)

[כבודת הפה של משה רבינו](#)

[חליצת מנעלים](#) [של נעליך]

[שם ה'](#)

[מילת בנו של משה ע"י ציפורה](#)

[הכרת הטוב](#)

[שאר עניני הפרשה...](#)

[מעניני דיומא: ימי השובבי"ם](#)

[נושא אקטואלי: ניטל](#)

[שנת השבע - שמיטה](#)

[נושא בפרשה: שנים מקרא ואחד תרגום \[ואלה שמו"ת\]](#)

[קריאת שנים מקרא ואחד תרגום](#) [מתי, באיזה אופן, עד מתי] [א, א] [עומקא דפרשא, תשע"ה](#) [מחמדי התורה, תשע"ג](#) [מעדני אשר, תשע"ג](#) [דברי שיח, תשע"ו](#) [דברי שי"ח, תשע"ז](#) [באר הפרשה, תשע"ז](#) (עמ' ל) [עיון הפרשה, תשע"ג](#) (עמ' מד) [עיון הפרשה, תשע"ה](#) (עמ' פא) [מאור השבת, תשע"ט](#) [אזמרה לשמך, תש"פ](#) [מלאכת מחשבת, תשפ"א](#) [אספקלריא, תשפ"א](#) (עמ' עד)

[האם צריך 'כוונה' בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום?](#) [אספקלריא, תשפ"א](#) (עמ' פג)

[שנים מקרא ואחד תרגום](#) [צורת הקריאה, קטן שהגדיל, זמנה, בטעמים, תשלומין, שלא לפי הסדר] [אזמרה לשמך, תשפ"א](#)

קובץ שאלות וחקירות ספיקות וחידושי דינים בענייני שנים מקרא ואחד תרגום הנוגעים למעשה [ועליהם תשובות הגר"ח קנייבסקי שליט"א והגר"י ליברמן שליט"א, וקונטרס 'דיני שנים מקרא ואחד תרגום' צילום דברי הפוסקים הדנים בעניינים אלו] [משמעות לשון "לעולם" ישלים פרשיותיו, חיזוק גדול לאמירת שניים מקרא, מתפלל ביחידות האם צריך להשלים פרשיותיו, לא אומר שמו"ת האם נקרא 'עברייך', דרגת חיוב קריאת שניים מקרא ואחד תרגום, אבל בתוך השבעה, עוסק במצוה פטור מהמצוה בקריאת שמו"ת, האם אפשר לצאת בשמיעה מחבירו, חוזר בתשובה באמצע השנה מאיזה פרשה יקרא, קריאת פרשת המן בכל יום וביום ג' פרשת בשלח, וכן פסוקי סגולות וברכת כהנים אם עולה לשמו"ת, שירת הים האם עולה לשמו"ת, אמירת קרבנות בתוך שמו"ת, נשים, קטן שהגיע לחינוך, לחנך קטן לקרוא חצי פרשה, קטן שהגדיל ונהיה בר מצוה אם חוזר על הפרשיות שקרא, קטן שלא קרא כלל שמו"ת בקטנותו והגדיל, מהיכן יתחיל לקרוא, תחילת זמן חיובו, קריאת פרשה הבאה ממנחה, פרשת וזאת הברכה, פרשת בראשית, קודם טבילה או אח"כ, כל יום ויום במשך השבוע, מנהג החזו"א, שמו"ת קודם התפילה או קרבנות, קודם שהולך לבית כנסת, חצי פרשה ביום ששי וחצי בליל שבת, או כולו בשבת אחה"צ, האם יש ענין לגמור שמו"ת לפני שסיים הבעל קורא במנינו, לסיים שמו"ת אחר קידוש של

מזונות קודם עיקר סעודה, עד המנחה, תלוי בתפלת מנחה או בזמן שראוי להתפלל מנחה, לסיים לפני סעודה שלישית, יו"ט שחל בשבת, בתשעה באב או ערב ת"ב שחל בשבת, כוונת יחוד ה' בקריאת שמו"ת, קריאה בטעמים, כשקורא פסוק במקום תרגום, קריאה בס"ת, להוציא ס"ת לקריאת שמו"ת, לצאת מביהכ"נ כשאחד קורא שמו"ת בס"ת, קריאה בלילה, בן ישיבה שלומד גמרא כל היום, הנוהג לומר מידי יום אם יוכל לאומרו בלילה, נוסע בלילה ואין לו רק חומש האם יקרא שמו"ת בלילה, בליל שישי או בליל שבת, שמו"ת בלילה לסגולה, קריאה בשעת קריה"ת, בעל קריאה אם יוצא כשקורא בתורה, קורא בכמה בתי כנסיות אם יד"ח בקריאתו, לקרוא יחד עם בעל הקריאה, אמירת פסוק שמע ישראל ב' פעמים זא"ז כשקורא הפרשה, לסיים פסוק האחרון בתורה, האם יש דין כסדרן בתוך הפרשה עצמה, הפסקה באמצע, להפסיק בשניים מקרא באמצע עניין, הפסיק בדיבור בקריאת ב' פרשיות מחוברות, הפסק בקריאת שמו"ת לד"ת אחרים, להתחיל שניים מקרא על דעת להפסיק באמצע הענין לצורך דחוף, הפסקה בשניים מקרא מפני הכבוד, עניית אמן באמצע שמו"ת של תוכחה, עניית אמן באמצע הפסוק, ענה אמן באמצע פסוק, האם צריך להתחיל עוד פעם מתחילת הפסוק, קריאת תרגום כסדרן אבל לא כסדר המקרא, תרגום כשיש פרשה שתומה באמצע פסוק, פרשת ויצא ופרשת מקץ שאין בהם פתוחה או סתומה, סימן ע"ד פרשה שתומה באמצע הפסוק מתי יאמר התרגום, קריאת מקרא תרגום ומקרא, קריאת תרגום בשעת קריה"ת, תרגום ואח"כ ב' פעמים מקרא, קריאת התרגום מחומש מדוייק, אמירת הנוסח הישן בתרגום, האם צריך להבין את התרגום, לקרוא תרגום יונתן בן עוזיאל במקום האונקלוס, אינו מבין התרגום האם עדיף שלמד רש"י, לומר פרש"י בפיו בשמו"ת, האם צריך ללמוד הפרש"י אחרי כל פסוק, פסוקים שאין עליהם פרש"י, האם במקום רש"י יכול להחליף לקרוא שאר מפרשים, פסוק שרש"י מפרש רק בחלקו, טעה בקריאה, מסופק אם קרא שמו"ת אם יחזור מספק, ספק אם עומד ברביעי או בחמישי, דילג שני פסוקים ואינו זוכר איזה הם, טעה וקרא פרשיות "בהר ובחוקות" שסבר שהם מחוברים, השלמת שמו"ת, עד מתי אפשר, קריאת שמו"ת לפי סדר הפרשיות כסדרן, קריאת שמו"ת אחר שדילג בשבת קודמת, השלמת שנים מקרא וא' תרגום אחרי שמחת תורה, שמו"ת של וזאת הברכה אחר תחילת קריאת פ' בראשית, קריאת ההפטרה שמו"ת, קריאת ההפטרה כשקורא שמו"ת אחרי קריה"ת, למה לא תיקנו שמו"ת להפטרה, ד' פרשיות שמו"ת, שינוי הפרשיות בין א"י לחו"ל, שמו"ת בעל פה, הנמכת קול כשקורא פרשת התוכחה, עמידה בקריאת שמו"ת, עמידה בקריאת עשרת הדברות, שמו"ת באמצע פסוקי דזמרה, שמו"ת באמצע חזרת הש"ץ, שמו"ת בפני צואה, ניטל, בניטל שחל בשבת] [גם אני אודר](#).

[תשע"ו](#)

[שמו"ת - שינוי הפרשיות בין א"י לחו"ל](#) [בינת ההלכה, תשע"ט](#)

[קריאת שמו"ת ושמיעת קריאת התורה לבני ארץ ישראל היוצאים לחו"ל](#) [הפרשי קריאת התורה בין א"י וחו"ל] [פרי ביכורים](#).

[תשע"ט](#)

[קריאת שנים מקרא ואחד תרגום](#) [שיעור החיוב, האם יוצא ידי חובה בשמיעה מהש"ץ, שומע כעונה, שמיעה וקריאה בבת אחת, אופן הקריאה, לקרוא מספר תורה, זמן קריאתה, קריאה ביום טוב, אם חייב להשלים כשלא קרא כל השנה, קריאת תרגום או פירוש] [הרב נחום קסטנר שליט"א](#) [בנתיבות ההלכה - שבועות, תשע"ח](#)

[קריאת שנים מקרא ואחד תרגום](#) [טעם התקנה, קריאת רש"י במקום תרגום] [עין יצחק, תשע"ח](#)

[שנים מקרא ואחד תרגום - רש"י בהרהור](#) [אוספקלריא, תש"פ \(עמ' קו\)](#)

[קריאת שנים מקרא ואחד תרגום](#) [סדר הקריאה, בשבוע שחל יו"ט בשבת, על הסדר, חיסר פרשה, תרגום מדויק, הבנת התרגום, קריאת ההפטרה] [פניני אי"ש, תשע"ח](#) [בינת ההלכה, תשפ"א](#) [בינת ההלכה, תש"פ](#)

[קריאת שנים מקרא ואחד תרגום](#) [בכל יום מיום א', אם הקדים התרגום יצא, מי שלא קרא פרשה אחת ישלים פרשיותיו ואח"כ יקרא הנוכחית, אי"צ לקרוא ההפטרה, לבישת בגד עליון בקריאת שנים מקרא, חיוב קריאת שנים מקרא] [פניני אי"ש, תשע"ט](#) [פניני אי"ש, תש"פ](#)

[תש"פ](#)

[דיני שנים מקרא ואחד תרגום](#) [אוספקלריא, תשע"ט \(עמ' כא\)](#)

[הקשר בין שמו"ת לאריכות ימים](#) [ודרשות בשמחות מעין הפרשה] [מאמרי "עינינו גל", אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יא\)](#)

[שמיעת שמו"ת בטלפון](#) [קול הלשון] [וחזרה בעל פה עם ההקלטה](#) [אמירת פסוקי התורה בעל פה, דברים שבכתב] [פרי עמלון](#).

[תשע"ט](#)

אמירת שמו"ת אצל הגר"ח קנייבסקי שליט"א [בעמידה, בע"ש אחר הצהריים] [דברי שי"ח, תשע"ט](#)

האם צריך לכוון את שמות הקודש כשקוראים שנים מקרא ואחד תרגום? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' עט\) ט' תשובות](#)

קריאת שנים מקרא ואחד תרגום [לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור עם המשלים פרשיותיו עם הציבור, מאריכים לו ימיו ושנותיו, מחלוקת הראשונים בגדר התקנה לקרוא שמו"ת - האם עניינה כחובת קריאת התורה בכל שבת, או שהיא תקנה כדי שיהא רגיל במה שהציבור קוראים, ונפקא מינה לחיוב קריאת פרשיות יו"ט וארבע פרשיות שמו"ת, עוד צ"ע אם חיוב שמו"ת הוא מגדרי תלמוד תורה, ונפקא מינה לקריאתו על ידי אָבֵל בימי השבעה, זמן קיום המצוה לכתחילה, ובדיעבד. ודין הקובע לכתחילה להשלים שמו"ת אחר השבת, האם יוצא ידי חובתו, שבוע שלא יקראו בו פרשת השבוע, משום יום טוב שחל בו - מאימתי מתחיל חיוב קריאת שמו"ת, המשלים כמה פרשיות בקריאת שמו"ת, האם עליו לקרוא תחילה הפרשה שהציבור קוראים באותו השבוע, פרטי דינים בקריאת שמו"ת: הסדר הנכון בקריאת המקרא והתרגום, הפסק בדיבור באמצע הקריאה, קריאה בטעמים, חובת קריאת תרגום ופירוש רש"י, וכיצד ינהג מי שאין סיפק בידו לקרוא גם תרגום וגם פירוש רש"י, דברי האריז"ל שאין לקרוא מקרא בלילה. ועל פי זה דנו הפוסקים בענין קריאת שמו"ת, אמירת תהילים או פסוקי ברכה בלילה] [עולמות, קכג](#)

דיני שנים מקרא ואחד תרגום [סדר צורת הקריאה, תרגום אונקלוס ורש"י, שינוי בסדר הקריאה, זמן הקריאה] [דברי הלכה, תשע"ו](#)
מהנהגות הגר"ש אלישיב זצ"ל בשנים מקרא ואחד תרגום [לא לזלזל באמירתו, התאמצות גם בימי חולשתו, אם החסיר שבוע אחד איזה פרשה יקדים] [פניני אי"ש, תש"פ](#)

השלמה בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום [מה יקרא קודם של שבת זאת או של שבוע שעבר] [מחמדי התורה, תשע"ח](#)
לא סיים שמו"ת עד שבת בבוקר, האם ידלג בפסוקי דזמרה? [כי אחרת יפסיד את סעודתו בישיבה, פסוקי דזמרה הוא מנהג ושמו"ת הוא חיוב מדרבנן, בשעת הדחק] [מעדני כהן, תש"פ](#)

מי שאינו יכול לדבר באופן זמני האם חייב לשמוע שנים מקרא מאחר [וכן בסומא] [שיעורי ליל שבת הרב זילברברג, תשע"ח](#)
האם מי שהפסיד חלק מקריאת התורה צריך ללכת להשלים את מה שהחסיר? [יחיד שנאלץ להתפלל ביחידות, התפלל בציבור ולא שמע חלק מקריאת התורה, לשמוע קריאת התורה תוך כדי תפילתו] [נר יששכר, תשע"ח](#)

האם מותר להוציא ספר תורה כדי לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום? אבל שאסור ללמוד תורה האם מותר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום באמצע השבוע או בשבת? (ואלה שמות) [א, א] [מעדני אשר, תשע"ג](#)

שיטות הראשונים בקריאת שמו"ת [ביאור שיטת מהר"ם ושיטת ר"י שירליאון, ביאור שיטת ר' שמחה] [ירחון האוצר \(יב\), תשע"ח](#)
(עמ' קלז) [פרק א-ב מספר מפנינים יקרה]

הדעות הסוברות שרצוי לקרוא שמו"ת דווקא בשבת [ירחון האוצר \(טז\), תשע"ח \(עמ' קלה\)](#) [פרק ד' מספר מפנינים יקרה]
האם זמן קריאת שמו"ת מתחיל ומסתיים במנחה של שבת, או במוצ"ש? [ירחון האוצר \(יז\), תשע"ח, \(עמ' עמ' מג\) \(טז\)](#) [פרק ג' מספר מפנינים יקרה]

מהו זמן מנחה, בו מתחיל ומסתיים זמן שמו"ת בכל שבת? [ירחון האוצר \(כ\), תשע"ט, \(עמ' רמד\)](#) [פרק ה' מספר מפנינים יקרה]

קריאת שמו"ת בשבת שלאחר יו"ט [ירחון האוצר \(כ\), תשע"ט, \(עמ' רמד\)](#) [פרק ו' מספר מפנינים יקרה]

זמן קריאת שמו"ת של 'וזאת הברכה' ו'בראשית' [ירחון האוצר \(כ\), תשע"ט, \(עמ' רמד\)](#) [פרק ז' מספר מפנינים יקרה]

סיכום השיטות לקריאת שמו"ת [ירחון האוצר \(כ\), תשע"ט, \(עמ' רמד\)](#) [פרק ח' מספר מפנינים יקרה]

שיטות נוספות לגבי זמן קריאת שמו"ת [רב עמרם גאון, אדרי"ת, מנורת המאור, חזו"א] [ירחון האוצר \(כא\), תשע"ט, \(עמ' פח\)](#) [הוספות לספר מפנינים יקרה]

עד מתי רשאי להשלים שמו"ת? [תחילת זמן קריאתה, לפני סעודת שבת, סוף זמן קריאתה, הגיע זמן מנחה ועדיין לא התפלל, זמנה לכתחילה, לא השלים כל פרשיותיו, שמו"ת בפרשת וזאת הברכה, השלמתה בשמחת תורה אחר שקראו פרשת בראשית, השלמה לאחר שמחת תורה, פרשת בראשית] [שמעתא עמיקתא, תשע"ח](#) [מאור השבת, תשע"ה](#)

נושא בפרשה: קריאת שם [ואלה שמות]

קריאת שמות לבני אדם [משמעות נתינת שם ע"י ההורים, הצורך בשם, מועד נתינת השם, שמות מן המקורות ושמות אחרים, תרגום שמות, שמות שאינם מקובלים] [ב, כ] [תורה והוראה, תשע"ו](#)

מדוע נקרא החומש בשם "שמות"? [שמו של משה] [מרבב תורה, תשע"ז](#)

שמות - גלות וגאולה [מדוע במכות מצרים שהיו דין (מידה כנגד מידה) נאמר שם הוי"ה ולא אלוקים, מה סמלו שמות השבטים, מדוע שינה פרעה שם יוסף לצפנת פענח, מדוע שינה נבוכדנצר שם חנניה מישאל ועזריה ודניאל, מי קרא למילדות שפרה ופועה, מדוע זכו לבתי כהונה ולויה בשכרן, מה ההבדל בין ההכרה במציאות ה' ב"א-ל שדי"י כפי שהיה אצל האבות לבין "הוי"ה" כפי שהיה אצל הבנים] [עמל משה, תשנ"ט](#)

שמו של האדם ענינו ומהותו [סוד שמו של האדם, האם השם נגזר מלמעלה, שמות מחודשים, 'שינוי השם', זמן קריאת השם לזכר ולנקבה, הסתרת שם הילד עד הברית, נתינת שם ההורים בחייהם או במותם, צדיקים, שמות שיש להימנע מהם, שמות רשעים, שמות גוים, קודם אברהם אבינו, על שם אדם שנפטר בקיצור ימים, שמות הניתנים לזכר ונקבה, שני שמות, זכות קדימה בשמות, המלצות נוספות, עובדות והנהגות] [אשיחה בחקר, תשפ"ב](#)

קריאת שם בנו על שם אבותיו או על שם הפרשה? [אביו או רבו, מצוות כיבוד אב, זכות האם או האב, קריאת שם תמורת תשלום] [שיעורי הרב יו"ט זנגר שליט"א, תשע"ח](#)

בחירת שם לילד [קריאת שם, איזה שם לא נבחר, לקרוא בשם של רשע, מתי מותר, כשיש צדיק ורשע בעלי אותו שם, שאול בן הכנענית שלדברי הגמרא הוא זמרי בן סלוא שחטא בחטא חמור ביותר, כך גם מלך אדום קרוי שאול, כיצד נקרא שאול המלך בשם זהה, כיצד קוראים היום בשם זה, יהודית שהיא שמה של אשת עשיו שהיתה מורת רוח ליצחק ורבקה, לקרוא לבת בשמת שמה של אשת עשיו שהיתה מורת רוח ליצחק ורבקה, מדוע שלמה המלך קרא כן לביתו, האם מותר לקרוא זרח שמו של אח מבני עשיו, האם מותר להשתמש בשם חנן שהוא שמו של אחד ממלכי אדום, האם השם מתן הוא שם שמותר להשתמש בו, האם השם אלון שמו של חמיו של עשיו, אך גם בנו של זבולון בפרשה הוא שם שמותר או אסור] [תורה והוראה, תשפ"ב](#)

קריאת שמות ושמירת היחוס המשפחתי [בשמות המשפחה] [עשר עטרות, תשע"ט](#)

קריאת שם גוי ליהודי מעדני אשר, תשפ"ב

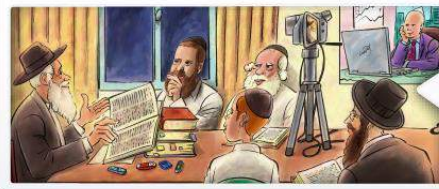
נתינת שם של רשע [שם רשעים ירקב, הלכה או קללה] [נוה ההיכל, תשע"ג](#)

שם של רשע וקריאת "רשע" [שכנא ושבנא, הקורא לחברו "רשע", עונש לזה, עז פנים נקרא רשע, שם רשעים ירקב] [עומקא דפרשה, תשע"ז](#)

ואלה שמות- השמות במשנת מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' no\)](#)

קריאת שמות [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קכח\)](#)

מי שמחזיר כשמביישים אותו האם נקרא 'רשע'? מעדני אשר, תש"פ

קריאת שם לנולד [ישמא גרים', לעולם יבדוק אדם בשמות, קריאה בשמות של רשעים, ושימוש בשמות של נכרים, ומה הדין כאשר רוצה לקרוא על שם אמו שנקראה בשם לועזי, טעמים לצוואת רבי יהודה החסיד שלא יהיו שמות החתן והחותן או הכלה וחמותה שווים, האם מותר לקרוא לאח ואחות בשם שורשי אחד [צבי וצביה], כיצד נוהגים בקריאת שמות על שם מי שנפטר צעיר, האם ראוי לתת לילד שני שמות על שם שני בני אדם, נתינת שם לזכר נפטר טובה לנפטר או לילד, שם מפרשת השבוע או שם של סבא - מה עדיף, ופרטים בסגולת השמות על שם מאורעות וחגים, נתינת ממון עבור קריאת שם, שינוי שמו של חולה מסוכן] [כט, לא] [עומקא דפרשא](#).

[תשע"ב עולמות, לח דברי שיח, תשע"ד](#)

קריאת שם לנולד [חשיבות נתינת השם, טעה בנתינת השם, מנהג אשכנז וספרד בשמות החיים, שם של רשע, שם חול בחו"ל, שם שאינו מקובל, שם קודש, שמות חדשים, זמן קריאת שם לבן לבת, הכרזה בקול רם] [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' נא\)](#)

[קריאת שם אדם לפי התוכן או לפי התיבה, וגדרי "שינוי השם" בגזל \[זרח וצוהר\] עיון הפרשה, תשע"ב \(עמ' מב\)](#)

נתנו שם בברית מילה ע"ש סבא, והתברר שהיה לסבא שם נוסף, האם ניתן להוסיף את השם אחר הברית? [מדושני עונג, תשפ"א \(עמ' סה\)](#)

מתי הזמן הרואי לנתינת שם לבת? [בקריאת התורה הראשונה, בשבת הראשונה, ה' ימים אחר הלידה] [מדושני עונג, תשפ"א \(עמ' סג\)](#)

[נתבשר בלידת בתו ובירך שהחינו, האם יברך שוב כשיראנה לראשונה? מדושני עונג, תשפ"א \(עמ' עא\)](#)

הלכות והליכות בענין הולדת בת [שהחינו או הטוב והמטיב, בת תחילה, קידוש, שמן קריאת השם] [עלון לב המועדים, תשפ"א](#)

הלכות והליכות בענין קריאת שם להולדת בת [זמן קריאת השם, בחירת השם, קריאת שם על שם אדם חשוב, קריאה על שם הורים, לקרוא שני שמות, סדר השמות] [עלון לב המועדים, תשפ"א](#)

[מעלת נתינת שם לנולד ע"י צדיק מעיינות בני יששכר, תשע"ז](#)

[שלושה שמות לו לאדם \[הוריו, בני האדם, ומה שקנה לו\] שלמים מציון, תשע"ו](#)

שמות שווים בשידוכים [כלה וחמותה, חתן וחותנו, צוואת רבי יהודה החסיד, שם עברי ושם לועזי, שם ותרגום השם, דרים בעיר אחרת, האם מועילה מחילה] [עיון הפרשה, תשע"ו \(עמ' צ\)](#)

[הנצחת שם תורם נוה ההיכל, תשע"ג](#)

[הבדל בשם האשה בין ההברה החסידית לליטאית אוצר הפוסקים, תשע"ו](#)

[כתיבת שמות פרטיים שמות משפחה ושמות מקומות בארה"ב אוצר הפוסקים, תשע"ה](#)

[כתיב שמות גיטין אשכנזים וספרדים בצרפת אוצר הפוסקים, תשע"ו](#)

[מדוע לא נזכרו האנשים בפרשה בשמם? \[וילך איש מבית לוי\] \[ב, א\] שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ה שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"א](#)

נושא בפרשה: הריגת והצלת עובר [וראיתן על האבניים]

[הריגת עובר בישראל ובבני נח ממשנתה של תורה, תשע"ה](#)

[הריגת עובר אורות הגבעה, תשע"ד הגר"א עוזר, תשע"ג הגר"א גניחובסקי, תשע"ד מנחת אשר, תשע"ו](#)

הצלת חיי עובר [חשיבות פריה ורביה, תכנון המשפחה, התפוצצות האוכלוסין בעולם, חשיבות הבאת ילדים לעולם, עובר בעל מום, עובר שלא זכה להיוולד חי האם יש לו עולם הבא, האם עתידים הוריו לפוגשו בתחיית המתים, האם מותר לחלל שבת להצלת עובר, פג שנולד קודם זמנו האם מותר לחלל עליו שבת] [תורה והוראה, תשפ"א](#)

האם מותר לחלל שבת על חיי שעה של עובר? [האם נקרא נפש, חלל עליו שבת אחת, חיי שעה שלא ישמור שבתות הרבה, ישראל מדין רוב, ספק סכנה, חילול שבת ליוצאת לשמד, סכנה רוחנית או סכנת הגוף] [עשר עטרות, תשפ"ב](#)

עובר הנולד בחודש השמיני - האם הם 'נפש'? [פיקוח נפש] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' ג\)](#)

ויכוח המילדות עם פרעה [הריגת עובר] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' מ\)](#)

הריגת עובר בישראל [מדאורייתא או מדרבנן, במקום סכנה] [שיעורי הגר"נ בבנצאל שליט"א, תשפ"א](#)

המילדות העבריות ודין עובר מנחת אשר, תשפ"א [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

סימן גדול מסר להן בן פניו למטה [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קפג\)](#)

הצלת עוברים [קדימויות בהצלת נפש האם או העובר - בן נח שהרג נפש "ואפילו עובר במעי אמו", נהרג עליו, האם גם ישראל שהרג עובר נדון כרוצח, האשה שהיא מקשה לילד, מחתכים את הוולד במעיה ומוציאים אותו איברים איברים, מפני שחיה קודמים לחייו, עובר, האם הוא מוגדר כ"נפש" לענין חובת הצלתו [וחילול שבת להצלתו], והאם נחשב "רודף" כאשר הוא מסכן את אמו, כאשר יש סכנה שגם האם וגם העובר ימותו בשעת הלידה, האם מותר להמית את העובר כדי להציל את אמו, דינו של עובר בתוך ארבעים הימים הראשונים ליצירתו, כיצד יש לנהוג במצב של סכנה לאם מעצם תהליך ההריון, ומה הדין כאשר יש סכנה למעוברת מההריון בגלל היותה חולה כבר במחלה אחרת, עובר שיש דעת מיעוט שאינו גורם סכנה לאמו ורוב רופאים סוברים שגורם לה סכנה, האם מותר להפילו, הפלת עובר כדי להציל את אמו במקום שגזרו עכו"ם להרוג נשים מעוברות, "דילול" עוברים [בהריון שיש כמה עוברים, ואם תתפתח לידה מוקדמת נשקפת להם סכנה, האם מותר להמית חלק מהם כדי שהאחרים יולדו בריאים], האם שונה דין הצלת עוברים פסולי חיתון מדין הצלת עוברים כשרים, הפלה על ידי תרופות, הפלה בדרך "גרמא", כאשר יש צורך בהפלה, מי יבצע אותה: רופא או רופאה, רופא ישראל או נכרי, האם יש איסור בשבירת מבחנה באמצע תהליך הפריה חוץ גופית [רופא כהן ששבר מבחנה שכזו, הרשאי לשאת כפיו] [א, טז] [עולמות, קפח](#) [הגר"א גניחובסקי, תשע"ד](#)

הריגת ספק נפש כדי להציל ודאי נפש [כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו] [א, כב] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ה](#)

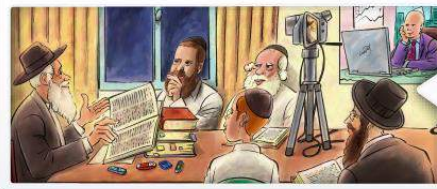
גוי הכופה את ראובן להרוג את שמעון, שמעון הוא ישראל רק מכח 'רוב' [אמת משפטית ועובדתית, כיצד היה מותר לבני ישראל להשליך תינוקות ליאור, פחות מבן חודש ספק נפל במקום פיקוח נפש, עובר שהוציא ראשו, רוב נולדים אינם נפלים, בני ישראל במצרים היו בני נח 'לקולא', בן נח נהרג על העוברין, אינו מחויב למסור נפשו על נפלים ועל עוברים, בבן נח לא הולכים אחר הרוב, יחדו לו אחד, רודף] [עשר עטרות, תשפ"א](#)

נושא בפרשה: עבודת פרך

"עבודת פרך" [ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך] [א, יג] [מחשבה תורנית, תשע"ח](#)

האם גם הנשים היו בכלל השעבוד? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' טו\)](#)

איסור רדיה בפרך בישראל [שלוש פעמים בתורה איסור רדיה בעבד, מה נכלל באיסור, עבודה שאין לה קצבה, עבודה שאינו צריך לה, בעבד עברי, בבן חורין, דברי רבינו יונה על אנשים חסרים למרותו, לרדות במי שאינו נוהג כשורה, מפציר בחברו לומר דברי תורה, אי השבת ספר למקומו בארון ספרים ציבורי, ביקש מחברו פעולה נכללת ברדיה - ולא עשאה - האם עבר, בקשות מאשתו ובניו, לצורך

חינוך בניו, בקשה מנציגי ציבור לפעול לטובתו שלא כחוק, הנהגת גדולי ישראל להימנע מלבקש מהזולת טובות] (בפרך) [עולמות, תכה](#)
[מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' טו\)](#)

[איסור רדיה בפרך בעבד עברי](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' יג\)](#)

[בין התמכרות לעבדות אז נדברו, תשפ"א](#)

[משה תיקן שינוחו בשבת](#) [כנגד עבודת הפרך] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' כח\)](#)

הרעת תנאי עבודה [שכר פועל לעבודה **מסוימת**, והסתיימה המלאכה, רשאי לתת להם לעבוד במלאכה אחרת **זהה** או **קלה** ממנה, אך לא במלאכה אחרת **יותר קשה**. ואם אין לו מלאכה לתת להם, משלם להם "**שכר בטלה**" על מחצית היום, אלא אם כן היו **פועלים שהבטלה קשה להם**, שאז חייב לשלם להם "**שכר מושלם**" על כל היום, שכר עובד "**סתם**" ולא קבע עמו את סוג העבודה, ובתחילת העבודה נתן לו עבודה קלה, האם רשאי להעסיקו לאחר מכן בעבודה **יותר קשה**. שכר פועל לעבודה **מסוימת**, ובתוך תקופת השכירות **סיים את העבודה**, האם רשאי לומר לו להשלים עבודה **מסוג זה** אך **במקום אחר** או **אצל אדם אחר**, האם רשאי להטיל עליו עבודה **קשה יותר** בתמורה **לתוספת שכר**, האם רשאי לומר לפועל שבזמן הנוטר **ישב ללמוד** או **יאמר תהילים**, עובד **אינו דורש מהמעביד שכר אלא עבור הזמן שעבד**, האם רשאי המעביד לכופו להמשיך בעבודה אחרת **קלה יותר**. שכר פועל לעבודה **מסוימת** ולא **נסתיימה העבודה**, האם רשאי לתת לו עבודה אחרת **קלה יותר** [ומה הדין אם התברר שהפועל **אינו מסוגל לבצע עבודה זו**]. **מלמדים ומורים**: האם מותר למנהל לחייב מורה באמצע שנת הלימודים ללמד בכתה אחרת שיותר קשה ללמוד בה, אב ששכר מורה פרטי לבנו, וחלה הבן, האם יכול להטיל על המורה ללמד תלמיד אחר במקום בנו, העברת מורה מתפקיד של "**מחנכת**" למורה "**מקצועית**", **פועל תחזוקה במוסד**: האם מותר לבעל הבית לתת לו לתקן מכשירים מביתו, **העסקת נשים**: נשכרה לעבודות במשק בית, האם מותר לחייבה לצאת גם מחוץ לבית, התפטרה לאחר לידת ילד נוסף, האם מגיעה לה פיצויים, "**מנהג המדינה**" [בהלכות שכירות פועלים] [א, יד] [עולמות, רפה](#)

עול תורה ועול דרך ארץ [הבחירה בידו עמל תורה או עמל עולם הזה, ספינה טעונה סחורה או אבנים] (את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך) [א, יד] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' מא\)](#)

[המנהג לקחת למרוך דבר שתחילתו מתוק](#) (וימררו את חייהם... אשר עבדו בהם בפרך) [א, יד] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יד\)](#)

מרוך [מרירות חיי היהודים במצרים מלידת 'מרים', קושי השעבוד, מיקום המרוך בקערת ליל הסדר ואופן אכילתו] (וימררו את חייהם בעבודה קשה) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' טו\)](#)

[כיצד זוכך עם ישראל במצרים \[כור הברזל\]?](#) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' טו\)](#)

יחודו של שבט לוי במצרים [מדוע לא שועבדו בפרך? כיצד קוימה בהם גזירת 'ועבדום ועינו אותם'? וכיצד בא הדבר לידי ביטוי בנחלת הארץ?] [וילך איש מבית לוי] [ב, א] [שיעורי הרב רזנבלום, תש"ע](#) [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#) [עינינו גל-אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' כז\)](#)

[כיצד לא שועבד שבט לוי במצרים? עינינו גל, תשפ"ב](#)

[למה פטר פרעה את שבט לוי מעבודת פרך?](#) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פג\)](#)

שבט לוי - הדבקות בתורה בזמן מלחמה בכלל ובגלות רביעית בפרט [גם זבולון לומד] [הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"ב](#)

[איסור עבודת פרך בתורה והגדרתו](#) [רדייה] [עשר עטרות, תשפ"א](#)

נושא בפרשה: הפג בהלכה [ותצפנו שלושה ירחים]

הפג בהלכה [תינוק שנולד קודם זמנו, בעבר, כיום, שהיה באינקובטור, מתי נהיה בר מצוה, ברית מילה, פדיון הבן, חילול שבת] (ולא יכלה עוד הצפינו, ברש"י) [ב, ג] [עומק הפשט, תשע"ח](#)

הפג בהלכה [יילוד שחי באמצעות אינקובטור, דינו של הנולד בחודש שמיני בעבר וכיום, כיצד נדע בוודאות האם התינוק נולד בחודש השמיני, ומה הדין כאשר יש ספק האם נולד בחודש שמיני או בחודש השביעי או התשיעי. דין תינוק שנולד בחודש השמיני אך"גמרו שערו וציפורניו, שינוי המציאות הרפואית, או בגלל שינוי הטבעים של היילודים, האם נחשב ביום הלידה כילוד לכל דבר והאינקובטור מציל את חייו, או שנחשב יילוד רק כשיצא מהאינקובטור. ונפקא מינא, אימתי נימול ונפדה ונכנס לעול תורה ומצוות. אבלות על פטירת פג ששהה באינקובטור. האם" עופר" ו"פג" נחשבים" נפש" נתיחה לאחר פטירת "פג", יילוד שחי שלושים יום רק בעזרת אינקובטור - האם יצא מדין "נפל" או לא. קריאת שם לפג קודם ברית המילה. טעם לידת הצדיקים קודם תשעת ירחי לידה] [עולמות, שסט](#)

נושא בפרשה: הנקה [אשה מינקת מן העבריות..]

האם מותר לבריא לאכול מאכלות אסורות כדי לשכנע חולה מסוכן לאכול? [דבר איסור הנצרך לרפואתו, או האכלת חולה ביום כיפור בהטעייתו שיוכ"פ עבר, האכלת בריאים מפני המגיפה בוילנא ביום כיפור] [שיעורי ליל שישי 'ברכת יצחק', תשע"ז](#)

הידורי כשרות במזון לתינוקות (אשה מינקת מן העבריות) [ב, ז] [משמרת הכשרות, תשע"ד](#) [נוה ההיכל, תשע"ה](#) [תורה והוראה, תשע"ג](#) [הגר"א עוזר, תשע"ג](#)

אין תינוק יונק מן הנכרית [והנפק"מ גם לאמו הישראלית] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קעח\)](#)

יניקת חלב נוכרית [טמטום הלב מהעבירה או מהמאכל, האם יש להקיא את המאכל, האם יש טמטום הלב במקרה של פיקוח נפש, אכילה בשגגה גמורה, שמירת הפה והלשון] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#)

חלב אדם [היוצא מן הטמא, דעת ר"ח בחלב נוכרית] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' מה\)](#)

מזון כשר בתכלית [גם מאיסור גזל] [למי שעתיד לדבר עם השכינה אבי עזרי, תשע"ז](#)

נטילת שכר על דבר שחייב לעשותו [תשלום על ההנקה] [ב, ט] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ו](#) [אשכול יוסף, תשע"ג](#)

מנין שסירוב משה לינק מהמצריות לא בא מחמת רגילותו לחלב אמו? [ויניקהו דבש מסלע, פעולת הנקה גם מבקבוק, הנקה בחושך] (אשה מינקת מן העבריות) [ב, ז] [במשנת הפרשה, תשע"ו](#) [מלאכת מחשבת, תשע"ח](#) [תשפ"ב](#)

כיצד היה מותר ליוכבד לקחת דמי הנקה, הרי הניקה את בנה? [מקח טעות, יורד, פסיקה] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ו](#)

שאלות הלכתיות בדיני ממונות [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

מינקת גויה [חלב נוכרית, יוצא מן הטמא, בדיקת סימנים ב"יוצא", יוצא מן החי בבן נח, התר שחיטה ליוצא מן החי, בין איסור שנשתנה לאיסור המהווה דבר אחר, מוסק, מי פירות, בהמה שאכלה איסורי, חלב שנוצר מאכילת איסור, יוצא מן היוצא, מאכלות אסורים] [הגר"א עוזר, תש"פ](#)

האם לבן נח מותר לשנות חלב של בהמה? [בא מן החי יאסר משום יאבר מן החי, בשר מן החי, יוצא מאבר מן חי, מימי חלב, אכילת מימי חלב שלא כדרך אכילה, חצי שיעור במימי חלב] [ארץ זבת חלב ודבש] [ג, ח] [עשר עטרות, תש"פ](#)

כשרות החלב בזמנינו [ערבוב חלב של כשרה ושל טרפה במיכלי החליבה, האם כל בהמה כשרה מדין רוב] [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)
[תשפ"ב](#) [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לא\)](#)

חלב שנוצר מאיסורי אכילה [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' טד\)](#)

היתר יניקת תינוק בשבת [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' עא\)](#)

פה שעתיד לדבר עמי ינק דבר טמא [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' קמב\)](#)

להגן על הילדים ע"י הכנסתם למנזר [והאכלתם איסורים] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' פד\)](#)

נושא בפרשה: שמו של משה רבנו [כי מן המים משיתיהו]

מדוע נקרא שמו 'משה' ולא 'משוי'? (ותקרא שמו משה) [ב, י] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [תשע"ב](#)

מדוע 'משה רבינו' נקרא כך, ולא 'רבינו משה'? (ותקרא שמו משה) [ב, י] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

מדוע נקרא 'משה' בשם שנתנה לו בת פרעה? [ולא באחד משמותיו הרבים] (ותקרא שמו משה) [ב, י] [מעדני אשר, תשע"ד](#) [מרבח](#)
[תורה, תשע"ז](#)

מהותו של אדם גדול - גמילות חסדים [שמו של משה והנהגתו, דוד המל והנהגתו, המנהיג ומידת החסד] [ממגד גרש ירחים-קובץ](#)
[גיליונות, תש"פ \(עמ' ז\)](#)

כיצד התעוררה מידת הרחמנות אצל בת פרעה אחר שראתה בכל יום רציחות של ילדים? [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

גיורה של בתיה בת פרעה [היכן כיצד טבלה, חשש מי גשמים בנהרות, איסור מצרית בקהל כיצד נשאה לכלב, איסור מצרי בקהל היה קודם גיורה, האם היתה בתיה בכור מאב או מאם, האם היתה בכלל סכנת 'מכת בכורות' מדין גר שנתגייר כקטן, האם רשאית היתה להתגייר בלא רשות אביה הגוי] [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

האם ראתה בתיה בת פרעה את השכינה עם משה? [כיצד ידעה, ובמה זכתה לראות] [פניני אור החיים, תשפ"א](#)

המכנה המשותף בין בתיה בת פרעה ל-חושים בן דן [טביעות עין חדה הנובעת מעודף היכרות או נובעת מחוסר היכרות] [אז נדברו, תשפ"ב](#)

ישראל רחמנים וגומלי חסדים [גיורה של בת פרעה] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' כו\)](#)

האדם הנכון במקום הנכון – מדוע 'בתיה' לא מוזכרת בשמה אלא בתואר 'בת פרעה'? [פרי עמלנו, תשפ"ב](#)

האם - מן המים משיתיהו - אמרה בתיה לעצמה או לסובבים אותה? [פניני אור החיים, תשפ"א](#)

הרבה שמות היו לו למשה ולא נקרא אלא כמו שקראתו בתיה בת פרעה, מדוע? [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נט\)](#)

ההבדל בין ה'עושה' ל'מעשה' [זהו לא ענין של הבדל לשוני, סמלי ושולי, אלא זהו הבדל מהותי בין שמים לארץ, הבדל בין תקווה לייאוש] (ותקרא שמו משה) [ב, י] [היא שיחתי, תש"פ](#)

נושא בפרשה: ה'מרים יד' על חברו [למה תכה רעך]

איסור הרמת יד על חברו [ב, יג] [עומקא דפרשא, תשע"ד](#) [אורות הגבעה, תשע"ד](#) [מלאכת מחשבת, תשע"ח](#)

מהיכן ידע משה רבינו שהיהודי שהכה רשע כמותו? [מעדני אשר, תש"פ](#)

המכה "רשע" האם נקרא "רשע"? (ויאמר לרשע למה תכה רעך) [ב, יג] [עיון הפרשה, תשע"ד \(עמ' פא\)](#) י"ט תירוצים

החובל בחברו - הכאה שהיא ספק פחות משוה פרוטה [ספק קם ליה בדרבה מיניה, הודה שחבל בחברו, לוקה ומשלם, התחייב בקנס ומלקות והקנס פוטר את המלקות אם יודה בקנס יפטר מן המלקות, שתי הכאות מצטרפות לכדי פרוטה, מחל על פחות מפרוטה, חבל בפחות משוה פרוטה ובנוסף חייב לו פרוטה מכוח הלואאה, התראת ספק] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

מתי נחשב "רשע", "עושה מעשה עמד"? (ויאמר לרשע למה תכה רעך) [ב, יג] [מלאכת מחשבת, תשע"ח](#)

גדרי איסור הרמת יד [איסור עצמי של הרמת יד או חלק מאיסור הכאה] [יאיר נזרו-קובץ גיליונות, תשפ"א \(עמ' לח\)](#)

המגביה יד על חברו להכותו [עד רשע, עד המודה שהוא רשע, היודע שהוא בעל עברה אך שב בתשובה] [נועם אליעזר, תש"פ](#)

הכאה לדרכי חינוך [ב, יג] [מעדני אשר, תשע"ה](#) [תורה והוראה, תשע"ה](#) [תשע"ב רוממות, תשע"ז](#)

הכאת בנים ותלמידים [המרים יד על חברו, יסר בנך ויניחך, הכאה ע"י אב או רב לצורך חינוך, הכאת בן גדול, אפרושי מאיסורא, ידיעה ברורה או חשד, איסור הכאה מחמת כעס, הכאה רק מתוך ראייה חינוכית, תדירות, חיוב תשלומי נזיקין באב ורב שהיכו והזיקו, האיסור לאיים בהכאה, משמעת בקטנים, מניעת הכאה בדורנו, חינוך אינו מקצוע אלא שליחות] [ב, יג] [עולמות, תיא](#) [מעדני אשר, תשע"ה](#)

המרים יד על חברו [חרם הקדמונים, נידוי, האם מותר לענות אמן על ברכותיו כשהפך לאבל, הכאה כדי להפריש מאיסור, בנו, משרתו, אחר, נטיל רשות מהרב לפני הכאה, בקשת רשות לפני, מבט קשוח חלופה להכאה חינוכית, הכאה ע"י רשע והכאה ע"י צדיק, המפריד בין הניצים והזיק, שוטר שהכה אדם שנהג באלומות, רב שקיבל מכות עבור השגת גט לעגונה] [נר לשלחן שבת, תש"פ](#)

מה פירוש המונח "ניצים" [מחלוקת מילולית ללא אלימות או עם אלימות, האם שניהם היו רשעים או רק אחד] [פנינים מרבנו אור החיים, תש"פ](#)

פסול עדות של המרים יד על חברו [מדאורייתא או מדרבנן] [מנחת אשר, תשע"ט](#)

עד בחופה שהרים יד האם פסל את הקידושין? [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ט](#)

נושא בפרשה: הריגת המצרי ע"י משה [ויך את המצרי]

בן נח שהכה את ישראל [מגישי מנחה, תשע"ו](#)

הכה באונס [הכה לאפרושי מאיסורא ע"פ עדים, והוזמו, האם חייב לשלם על החבלה, אדם המזיק] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ז](#)

מדוע הכה משה את המצרי [ערייות, חובל בחברו, רודף], וכיצד [ביד או בשם]? [ויך את המצרי] [ב, יא] [מלאכת מחשבת, תשע"ז](#) [תשפ"א שלמים מציון, תשע"ו](#)

הריגת המצרי ע"י משה רבינו ע"ה ע"י שם והמסתעף [אספקריא, תשפ"א \(עמ' מה\)](#)

חיוב מיתה בגוי שהכה ישראל (ויך את המצרי) [ב, יא] [נועם אליעזר, תש"פ](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' מט\)](#)

איסור הריגת גוי [ומדוע לא נחשב איסור הכאה בין שבע מצוות בני נח?] (ויך את המצרי) [ב, יב] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [מעדני אשר](#).

[תשע"ב](#)

מעשה ע"י 'שם' או כוח סגולי - הריגת המצרי ע"י משה [הריגה בידי אדם או בידי שמים, על טבעי, שם המפורש, היזק ראייה, עין רעה, כתיבת ספרי י"ג תורה ע"י משה רבנו בהשבעת קולמוס בשבת האחרונה לחייו] (ויך את המצרי) [ב, יב] [שיעורי ליל שיש-ברכת יצחק](#).

[תשע"ב](#)

כיצד הרב משה את המצרי? (ויך את המצרי) [ב, יא] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יג\)](#)

היוועצות משה במלאכים קודם הריגת המצרי [סנהדרין של מלאכי השרת, בית דין בסנהדרין של כ"ג בשר ודם ולא מלאכים, ראו כולם לחובה פוטרים אותו, בדיקת כשרות צאצאיו, דיני שמים] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תש"פ](#) [תשפ"א](#)

כיצד הותר למשה להרוג את המצרי [המצרי הכה עברי שלא עבד, לפי הוראות "דינא דמלכותא"] (ויך את המצרי ויטמנהו בחול) [ב, יב]

[מעדני אשר, תשע"ב](#) [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשע"ט](#)

חבל בחבירו בשבת [ויצא דם, האם פטור דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה או חייב, או פטור מדין קם ליה בדרכה מיניה] [הגר"א](#)

[גניחובסקי, תשע"ז](#)

נושא בפרשה: שבועת משה לחותנו [ויאל משה]

השבועת עכו"ם וקטן [מושבע מפי עצמו ומושבע מפי אחרים, עניית אמן אחר שבועה, אחר ברכה] (ויאל משה) [ב, כ] [זרע ברך, תשע"ו](#)

[תש"פ](#)

חיוב הכרת הטוב (ויאל משה) [ב, כ] [פני דעת, תשע"ה](#)

חיוב האדם בכבוד חמיו (ויאל משה) [ב, כ] [מעיינות מהרצ"א, תשע"ו](#) [נשיח בחוקיך, תשע"ו](#) [אשר ליהודה, תשע"ד](#) [נוה ההיכל](#).

[תשע"ג](#)

כבוד חמיו וחמותו - כמה? [מקור חיוב כבוד חמיו, האם חייב בכבוד חמיו ככבוד אביו, חיוב קימה מפני חמיו, חובת האשה בכבוד חמיה וחמותה, זהירות בכבוד אשתו, חומרת איסור הכאה ועונשו, האם כופים להוציא?] [עין יצחק, תשע"ט](#)

מדוע נשבע משה רבינו לחותנו, הרי כשרים אין נשבעים? (ויאל משה) [ב, כ] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' נג\)](#)

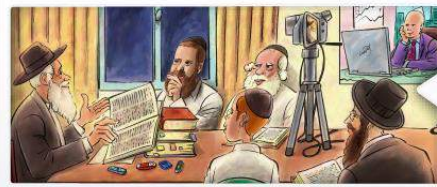
היאך ייתכן שמשה נשבע שאת בנו הגדול יפריש לע"ז? (ויאל משה לשבת את האיש ויתן את צפורה בתו למשה) [ב, כא] [מעדני](#)

[אשר, תשע"ה](#)

נושא בפרשה: שנותיו הראשונות של משה

משה ואהרן - גדלות כל אחד מהם, האם היו שווים? (וראך ושמו בלבו) [ד, יד] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' ט\)](#)

לכל פעולה קטנה יש ערך עצום ועליון (וראך ושמו בליבו) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קפט\)](#)

התפקיד מול חובות הבית והמשפחה [משה אהרן ויוסף] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קלח\)](#)

ותראהו כי טוב - פוטנציאל הנצחיות של משה רבנו [כבוד פה וכבוד לשון, חסר אמירה, לבש בגדי כהונה - בגדים ללא אימרה, סטירה שסוטר המלאך על לועו של תינוק שנולד, משה לא קיבל סטירת מלאך, הבית נמלא אורה, ביאור גשר מלאכת 'מכה בפטיש', הגבלת פוטנציאל הגדילה וההתפתחות] [הרב משה דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"א](#)

אהבת אחים הנדירה בין משה לאהרן - "שמחים זה בגדולת זה וזה בגדולת זה" [אהרן נתנבא שמונים שנה קודם למשה] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' צ\)](#)

מדוע סרב משה לגאול את ישראל [חששו לאי נעימות של אהרן אחיו, הזהירות בקבלת משרה תורנית על חשבון הזולת] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#)

האם ילד להורים פשוטים יכול לצאת ת"ח וצדיק? [העלמת יחוסו של משה, איסור הנקה מחלב נוכרית לכל ילד יהודי המוכיח שהוא בעל פוטנציאל לדבר עם השכינה, תפילות אמו של החפץ חיים, דוד נחשד שהוא ממזר, שמעיה ואבטליון רבי עקיבא ורבי מאיר בני גרים] [הפרשה המחכימה-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' סב\)](#)

שמונים שנותיו הראשונות של משה - בדידות מזהירה [כוחה של בדידות, הן עם לבדד, קרב אלוקים, לנצל רגעי בדידות, בידוד] [תורת אביגדור-קובץ גיליונות, תשפ"א \(עמ' נז\)](#)

דברי הרמב"ם שכל אחד יכול להיות צדיק כמשה רבנו [מעדני כהן, תש"פ](#)

בן כמה שנים היה משה רבינו כשהכה את המצרי? [ב, יד] [פחות מבן י"ג, בן נח מאימתי נקרא גדול, משנת י"ג או משהגיע לכלל דעת] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קנב\)](#)

וישק את הצאן | האם השקה משה אף את צאן הרועים? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

ותבואנה אל רעואל אביהן | האם רעואל זה אביהם - יתרו, או אביו של יתרו? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

נישואי ציפורה למשה [משה גלגול של הבל ויתרו גלגול של קין, אח"י, מדרגת ציפורה כמדרגת האמהות] [זרע שמשון, תשפ"א](#)

אינטליגנציה רגשית [רגישותו של משה רבינו לזולת לבעלי חיים ולסובב] [ואני בחסדך בטחתי, תש"פ](#)

הערך העצום לכל פעולה קטנה [וראך ושמח בליבו] [ד, יד] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קנב\)](#)

שפת הדיבור של משה עם פרעה [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לה\)](#)

חיוב בן נח בצדקה - הזמנת יתרו את משה לביתו [אכילת לחם: נישואין או צדקה, חיוב צדקה בעכו"ם, האשה הצרפית ואליהו] [קראן לו ויאכל לחם] [ב, כ] [משא נחום, תשפ"א](#)

האם היה משה רבינו אדם קדוש מלידתו, או היה צריך עבודה עצמית? [מעלת האדם החי עם התמודדות] [ותרא אותו כי טוב הוא] [ב, ב] [מעדני אשר, תשע"ג](#) [האיחוד בחידוד, תשע"ב](#) [למעשה, תשפ"א](#)

נבואת משה ומדרגתו [היותו בלתי 'בחירי', גם בך יאמינו לעולם, זיכוך החומר ע"י משה רבנו גרם לו להגיע למדרגה זאת] [בינת החכמה על משך החכמה, תשפ"א](#)

האמונה בנבואת משה רבנו ומתן תורה [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' ע\)](#)

ענווה - סירוב משה לקבל את השליחות [הר סיני הנמוך שבהרים] [לאור החכמה, תשפ"א](#)

גאולת מצרים - הנבואה רק ע"י משה רבנו [ולא קם נביא עוד כמשה] [נועם אליעזר, תשפ"א](#)

גדי קטן בסכנה גדולה [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' רא\)](#)

האם מינתה בתיה בת פרעה את משה לשופט, ובאיזה גיל? [מי שמך לאיש שר ושופט] [ב, יד] [נועם אליעזר, תשע"ט](#)

משה ואהרן - אופיים השונה ותפקידים השונה [משנתה של תורה, תש"פ](#)

מדוע כשנתגלה הסוד הבין משה שראויים להיות משועבדים? (אכן מודע הדבר) [ב, יד] [משנת מהר"ל, תשע"ט](#)

האם פרעה ידע שמשה אינו נכדו אלא מבני העברים? (וישמע פרעה את הדבר הזה) [ב, טו] [האיחוד בחדוד, תשע"ז](#)

האם פרש יתרו מעבודה זרה כשנשא משה את בתו? [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

איך מותר לקרוא את משה רבינו בשמו, הרי אסור לקרוא שמו של רבי בשמו? [מעדני אשר, תשפ"א](#)

איך ברח משה באמצע שדיבר עם הקב"ה הרי אפילו נחש כרוך על עקבו אסור להפסיק באמצע התפילה? [מעדני אשר, תשפ"א](#)

כיצד הפריש משה את בנו הראשון לעבודה זרה? [מעדני אשר, תשפ"א](#)

כיצד לבש משה בגדי גוים? [מעדני אשר, תשפ"א](#)

היאך לבש משה בגדי מצרים, הלא בני ישראל לא שינו לבושם? (איש מצרי הצילנו מיד הרועים) [ב, יט] [מעדני אשר, תשע"ה](#)

[מעדני אשר, תשפ"א](#)

חשיבות ההקפדה על הנהגות עם ישראל [לא שינו שמם, לשונם, לבושם. לבישת כיפה אות וסמל, מעגל פנימי - לשון, מעגל חיצוני -

לבוש, להתנהג כיהודי בבית ובחוץ] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#) [המשך] [תשפ"ב](#)

מדוע לא לקח משה רבנו אשה מבנות ישראל? [מעלת הגר, הגיורת] [ויתן את ציפורה בתו למשה] [ב, כא] [משנת מהר"ל, תשע"ט](#)

מדוע היה משה רבנו רועה צאן? [הבל, האבות, השבטים] [ומשה היה רועה] [ג, א] [מעדני אשר, תשע"ח](#) [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

משה רבינו כהן גדול היה [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' פד\)](#)

האם משה רבנו היה מלך? [והאם היה גם כהן גדול, כיצד ישב בסנהדרין, מדוע לא נתחייבו המורדים בו מיתה, היאך מחל על כבוד

המלכות, מאימתי נתמנה למלך, האם יהושע היה מלך] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [אוצרות אורייתא, תשע"ח](#) [תשע"ט](#)

מתי ברך משה ברכת הגומל אחר שניצל מהמלאך המבקש להמיתו, מיד או בהגיעו למצרים מחוז חפצו? [חלה בחו"ל והוטס

ארצה, האם יברך הגומל בהגיעו ארצה או רק בהחלמתו] [מים זכים-אוסף גליונות, תשע"ט \(עמ' מו\)](#)

נושא בפרשה: ההתגלות בסנה

המלאך שנגלה אל משה בסנה [מיכאל או גבריאל] (וירא מלאך ה' אליו בלבת אש) [ג, ב] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א תשפ"א](#)

אין אחר גואלם - מעמד הסנה [מדוע אמר ה' למשה שדווקא עליו ולא על אהרן הוטל התפקיד לגאול את ישראל, מדוע התגלה ה'

בסנה, מדוע ציווהו "של נעליך", מדוע משה חפץ לדעת באיזו זכות נגאלים ישראל, כיצד תקנו ישראל בשהייתם במצרים את חטא

אדה"ר, כיצד הדבר בא לידי ביטוי במטה אהרן, מדוע חפץ משה שהקב"ה יגאלם בעצמו ולא ע"י שליח] [עמל משה, תשס"א](#)

אדמת קודש הוא | הר סיני נתקדש במתן תורה או קודם לכן? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

המשימה הנעלה של ריבוי כבוד שמים [נקודת השינוי בתולדות האמונה - מעמד הסנה, זכר למעשה בראשית מול זכר ליציאת

מצרים, תפילת הקנטוניסטים ביום כיפור, יתגדל ויתקדש שמה רבה] [מתוקים מדבש, תשפ"א](#)

נקודת השינוי בהתגלות בסנה – גילוי שורשים לאמונה בקידוש ליל שבת [מתחילת הבריאה עד מעמד הסנה התגלה הקב"ה רק

מתוך הבריאה, ולכן חלקו הראשון של הקידוש הוא 'נסתר' – 'קדשנו' ורצה 'בנו' – זכר למעשה בראשית, ואחר כך החל מהסנה זכינו

להתגלויות עד קריעת ים סוף ומתן תורה - בנו 'בחרתי' ואותנו 'קדשתי' - לשון נוכח, מזמור שיר ליום השבת ע"י אדם הראשון] [מתוקים](#)
[מדבש, תשפ"ב](#)

[התגלות מתוך הסנה](#) [עימו אנוכי בצרה, גורן האטד, כתרי אומות העולם, ציור הסנה על אבני הר סיני] [עינינו גל, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#)
בכל עת ובכל זמן ובכל מקום אפשר להתקרב אל ה' (המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא) [ג, ה] [באר הפרשה, תשע"ז \(עמ' ע\)](#)
 (כ) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)
[התגלות ה' אל משה בסנה](#) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' עט\)](#)

נושא בפרשה: כבודת הפה של משה רבינו

מדוע היה משה רבינו כבד פה? [מנהיג בעל מוס?] (כבד פה וכבד לשון אנכי) [ד, י] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [מעדני אשר, תשע"ב](#) [באר הפרשה, תשע"ט \(עמ' א\)](#) [משנת מהר"ל, תשפ"א](#)
איש דברים [פנימיות הדברים, כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קיט\)](#)
אדם שהוא כבד פה וקראהו לעלות לתורה האם מותר לו לסרב? (כבד פה וכבד לשון אנכי) [ד, י] [מעדני אשר, תשפ"א](#)
האם בזמננו אין את האיסור של מי שקרהו לעלות לתורה ואינו עולה מקצרין את חייו? (כבד פה וכבד לשון אנכי) [ד, י] [מעדני אשר, תשפ"א](#)
מי שם פה לאדם | הנקוד מורה על אדם מסוים, מיהו האדם? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)
מדוע אינו מבואר בשו"ע שמי שאינו עולה לתורה מקצרין ימיו? (כבד פה וכבד לשון אנכי) [ד, י] [מעדני אשר, תשפ"א](#)
מדוע משה רבינו לא רצה להתפלל שיתרפא ויוכל לדבר רגיל? (כבד פה וכבד לשון אנכי) [ד, י] [מעדני אשר, תשפ"א](#)
מצוות דיבור באילים [שומע כעונה במי שלא יכול לענות, כתיבה כדיבור] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' פא\)](#)

נושא בפרשה: חליצת מנעלים [של נעליר]

חליצת נעל בברכת כהנים (של נעליר) [ג, ה] [מחמדי התורה, תשע"ה](#) [מחמדי התורה, תשע"ח](#)
חליצת נעלו של משה [אבלות על פטירת אביו, העדר שליטה על הזולת כביום כיפור, ביטול לקב"ה, האיסור ללכת יחף לא נאמר על אדמת קודש, מכירת מנעלים למי שמקיד דם ואין לו מה לאכל, כפפות היד] [פרי ביכורים, תשפ"א](#)
כהנים במקדש ללא מנעלים [יתור בגדים, חציצה, טינוף המנעלים, מעלת הליכה במנעל לישראל, עמידת כהן על אבן שנעקרה ממקומה בעזרה, על רגלי חברו הכהן] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' נא\)](#)
האם משה חלץ נעל ימין תחילה? [חליצת רשות וחליצת מצוה, נשיאת כפים, ערב יום כיפור, השלכת הנעל לברכת כהנים או חליצתה, המנהג לחלוץ נעליים קודם הגעה לכותל המערבי] [קב ונקי, תשפ"א](#)

האם משה חלץ נעל אחת או שתיים? [טעם החליצה משום קדושת המקום או טעם אחר, האם חלץ במעומד או מיושב, האם במקום הסנה או רחוק ממנו, האם ניתן להוכיח מכאן שהיה מלך] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [האיחוד בחידוד, תשע"ו](#) [ממשנתה של תורה, תשע"ו](#)

קנין החליפין של בועז בנעל או בכפפה? [קב ונקי, תשפ"א](#)

ההבדל בין "חליצה" "שליפה" ו"של" לגבי נטילת ידים [לפני הדיבור עם הקב"ה] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [דברי שי"ח, תשע"ח](#)

איסור נעילת הסנדל במקום מקדש [במנעל עור או בכל מנעל, במקום השראת השכינה צריך להראות ביטול והכנעה] [מעדני כהן, תש"פ](#)

לבישת נעליים במקדש [משום קדושה או משום חציצה] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [עיון הפרשה, תשע"ב \(עמ' מ\)](#)

כוהן השוחט קרבן התמיד בבית המקדש, האם רשאי לנעול מנעלים בשעת השחיטה? [עשר עטרות, תשע"ט](#)

האדם מחויב לעבודת השם במדרגתו, ולא במדרגה דמיונית הגבוהה ממנו (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [בארה של תורה, תשע"ז](#)

לבישת נעלי בית שאינם קשורים לרגל במקום שאין ערוב [שלמים מציון, תשע"ו](#)

נעל של חליצה [דיני נעל בית דין, התאמתה לרגל, חלקי הנעל וחומר היצור, עקב, קרסים ולולאות, רצועות קשירה, צורת הקשירה, התרת הרצועות, נטילת ידיים בנגיעה בנעל חליצה] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [עומק הפשט, תשע"ח](#)

שליטה על הטבע [חליצת הנעל של היבם על חוסר שליטתו העצמית, תנועת התשובה כח כיבוש הטבע] [מדברי המשגיח הגר"ד יפה זצ"ל](#) [דברי אמת, תשע"ח] [פרי ביכורים, תש"פ](#)

מהותם של הנעליים [מדוע משה נצטווה להוריד את נעליו? מדוע יהושע נצטווה להוריד רק נעל אחת? מדוע שבת לוי בעבודתו ללא נעליים?...] (של נעליך מעל רגליך) [ג, ה] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"א](#)

מנעל בהר הבית ובעזרה [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מ\)](#)

איסור כניסה במנעל - להר הבית או לעזרה? [ירחון האוצר \(כד\), תשע"ט \(עמ' רפב\)](#)

מנעלים מיוחדים לשבת [מעדני אשר, תשע"ז](#) [שיעורי ליל שישי-ברכת יצחק, תשע"ז](#)

לבישת מנעלים, וחליצתם קודם עליה לתורה [לחצוץ בין האדם לאדמה שנתקללה בחטא אדם הראשון] [קב ונקי, בראשית, תשע"ח](#)

לבישת וקשירת מנעלים, ודין איטר [מחמדי התורה, תשע"ח](#)

חליצת הנעל של היבם מעידה על חוסר שליטתו העצמית, תנועת התשובה כח כיבוש הטבע [מדברי המשגיח הגר"ד יפה זצ"ל](#) [דברי אמת, תשע"ח]

קשירה ושריכה של ימין קודם [מעדני אשר, תשע"ד](#)

סדר נעילת נעלים ללא שרוכים [דברי הלכה, תשע"ז](#)

הנעליים בעבורם נמכר יוסף [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ה](#)

הקשר בין שמיעת בשורה טובה לאי אפשרות לנעול ולא לחלוץ נעל [משנת מהר"ל, תשע"ט](#)

מתי חולצים נעלים בתשעה באב שחל בשבת [שיעורי הרב יו"ט זנגר שליט"א, תשע"ח \(24 עמ'\)](#) [תשע"ט \(33 עמ'\)](#)

חליצת מנעל קודם כניסה לסוכה [גם אני אודך - בעניני סוכה וארבעת המינים, תשע"ז \(עמ' קמט\)](#)

שקעה עליו חמה בערב יום כיפור והוא עם מנעלי העור [יחלצם בידו, ברגלו, יטלטלם לביתו, מוקצה] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

נושא בפרשה: שם ה'

כוונת השמות [האם הכוונה הנדרשת בהזכרת השמות היא מדיני הבנת פירוש המילים או מגדרי יראת הרוממות, ביאור הכוונה באמירת אלוקינו, החיוב לכוון גם על כתיבת השם נאמר בכל השמות או רק בשמות הנאמרים בקריאת שמע בלבד • כוונת השמות קודם אמירתם או בשעת אמירתם. "תנאי" בכל בוקר על כוונת השמות - האם מועיל על פי ההלכה • אמירת השמות ב"תנאי" בשם ומלכות • טעם אמירת "אדון עולם" קודם התפילה, ציור שם הוי"ה מול עיניו כאשר מזכירו • הזהירות בביטוי שם אדני" במדויק. פירוש הכוונה המעכבת בפסוק הראשון של קריאת שמע - לכתחילה ובדיעבד, ומה יעשה אם לא כיוון כהוגן. האם חובה לכוון בשמות באמירת "שנים מקרא ואחת תרגום". כוונה בשאר שמות הקודש" א-ל"י, "שד-י", "צבא-ת". האיסור "להגות את השם באותיותיו- " באיזה "שם" מדובר • הגדרת האיסור ועונשו, וכיצד מותר לאומרו • הרהור בשם הוי"ה ככתיבתו. "שמות" הקב"ה הם "הנהגות" והזכרתם גורמת לשפע] [עולמות, תיב](#)

גילוי שכינה ביציאת מצרים [שם ה'] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' מב\)](#)

הנהגת ה' צילך [שם ה'] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קמו\)](#)

גילוי הנהגת הייחוד [ההבדל בין מצת פסח למצת קרבן תודה, שמו של משה, 'שמי' זכריי] (אהיה אשר אהיה) [ג, יד] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כו\)](#)

ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם | תשובת ה' למשה, והתשובה לבני ישראל, מדוע שני תשובות? פני תרגום יונתן, תשפ"ב
הוגה את ה' באותיותיו מקרא העדה, תשפ"א (עמ' עה)

הנהגת השי"ת עם הבוטחים בו (אהיה אשר אהיה) [ג, יד] [תורת הביטחון, תשפ"ב](#)

קדושת "אהיה אשר אהיה" מקרא העדה, תשפ"א (עמ' עב)

אהיה אשר אהיה [מדוע חשב משה שאהרן ראוי יותר לשליחות, מדוע המתין עד לאחר שהקב"ה הראהו האותות, מה הוקשה למשה בלשון "אהיה אשר אהיה" וכיצד אמירת "אהיה" יישבה העניין, מדוע חפץ משה שהקב"ה יגאלם בעצמו ולא ע"י שליח, כיצד נגאלו ישראל אם טרם הגיעה שעת הגאולה, מדוע חפץ משה שהגאולה תהיה ע"י אליהו הנביא] [עמל משה, תשנ"ח](#)

שם מ"ב שנמסר למשה רבינו על המים [קול ה' על המים, סנה גדל על מים] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' מט\)](#)

יכירו וידעו כל יושבי תבל בהנהגתו הישירה של האלוקים הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"א

קריאת קרי וכתוב וקריאה מתוך הכתב [דברים שבכתב אין לקוראם על פה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' עו\)](#)

הוי"ה ואדנו"ת - כקרי וכתוב או שקריאת האדנות היא גופא הוי"ה? [קריאת שמע, תפילה, ברכת כוהנים] (זה שמי לעולם זה זכר לדור דור) [ג, טו] [עשר עטרות, תש"פ](#)

המצוה להעלים את השם המפורש [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קס\)](#)

אהיה אשר אהיה [מהות השם] [ג, יד] [שבילי פנחס, תשע"ה](#) [שפת אמת, תרמ"ב](#)

מלמד שכתב על לוח בכיתה אהיה אשר אהיה [מחיקת השם] [פניני הלכה-אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' לא\)](#)

כתיבת השם וקריאתו [אדנו"ת והוי"ה אלוקים] (זה שמי לעולם, ברש"י) [ג, טו] [תורת ראשי הישיבות, קובץ גליונות, תשע"ח \(עמ' יט\)](#)

האם משה ידע קודם לכן את שם ה'? (זה שמי לעולם) [ג, טו] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יג\)](#)

כתיבה כדיבור (זה שמי לעולם, ברש"י) [ג, טו] [זרע ברכ, תשע"ה](#) [תשפ"ב](#)

מחיקת שם ה' שנכתב בטעות על לוח (זה שמי לעולם) [ג, טו] [וישמע משה, תשע"ה](#)

שימוש בשמות הקודש [קבלה, משה רבנו הרג את המצרי ב"שם המפורש", ואף דוד המלך וישעיהו הנביא השתמשו ב"שמות", אמוראים שבראו בעלי חיים על ידי צירופי השמות שב'ספר יצירה' [ובשל"ה הק' מובא שאף השבטים עשו כן], רבי אליהו אבד"ק חעלם מסופר שברא 'גולם'. אמרו חז"ל: "יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ" [על ידי צירופן ובספר יצירה תני להו", רש"י]. ובדברי הרמב"ן נתבאר כי ה"אורים והתומים" היו שמות קודש שהשתמשו בהם, ויש לתמוה על הנ"ל מדברי חז"ל: "וְיִדְאֶשְׁתַּמְשׁ בְּתִגְא חֶלֶף - כל המשתמש בשם המפורש אין לו חלק לעולם הבא", וצ"ע אימתי הותר השימוש ב"שמות", ואימתי נאסר. בדיני כישוף מצינו ג' חילוקי דינים: [א] העושה מעשה על ידי כשפים חייב סקילה. [ב] אם אינו עושה מעשה כמו האוחז את העינים, פטור אבל אסור. [ג] על ידי ספר יצירה מותר לכתחילה [ובדין "מעשה שדים", יש שאסרו ויש שהתירו]. וצ"ב במה שונה השימוש בספר יצירה ממעשה כשפים ושדים. כתיבת קמיעות, לחשים וסגולות, ושימוש ב"קבלה מעשית" [השבעות שמות המלאכים] על פי ההלכה ודברי האריז"ל והמקובלים. אדם הנברא בספר יצירה: מה "יחוסו" [האם נחשב כ"ישראלי"], צירופו למנין, הריגתו, בריאת אדם על ידי ספר יצירה בשבת] [הלהרגני אתה 'אומר'] [ב, יד] [עולמות, קלה](#) [מחמדי התורה, תשע"ג](#)

איסור קריאת שם הוי"ה ככתבו, וגדר קריאת שם אדנו"ת במקום שם הוי"ה, וכן שאר כתיב וקרי, והמסתעף [אוספקלריא](#).
[תשע"ט \(עמ' קו\)](#)

שם שד"י במזוזה (וארא אל אברהם... באל-ש-ד-י) [ו, ג] [מאמרי "עיינו גל" - אוסף גליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמ' יח\)](#)
ההבדל בין התגלות ה' בשם אל-ש-די לבין התגלות בשם הוי-ה... [קץ הגאולה וקץ השעבוד] (וארא..בא-ל-ש-ד-י.. ושמי הוי-ה לא נודעת! להם) [ו, ג] [שיעורי הרב רזנבלום, תשע"ד](#) [שפת אמת, תרנ"ב](#) [פניני אורח החיים, תשע"ח](#)
מהות שם ש-ד-י [פריה ורביה, בשעת מיתה נטילת היוד, מצות מילה, אמירת עלינו בסיום המילה - לתקן עולם במלכות ש-ד-י] (וארא אל אברהם... באל-ש-ד-י) [ו, ג] [נועם אליעזר, תשע"ח](#)

נושא בפרשה: מילת בנו של משה ע"י ציפורה

כשמשה יצא לדרך עדיין לא היה בנו בן שמונה ימים [עיון הפרשה, תשע"ו \(עמ' צג\)](#) יח תירוצים

מדוע לא קיים משה מצוות מילה בבנו? [ד, כד] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ד](#) [מעדני אשר, תשע"ו](#) [נועם אליעזר, תשע"ט](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' פח\)](#)

ברית מילה ע"י האם [מילה ע"י אשה, מילה ע"י ציפורה, חיוב ציפורה במילהמדין ב"ד, מילת בני קטורה וחיוב בני מדין כבני קטורה באיש ובאשה, חיוב אשה במילת בנה כשאיין אב, טעם פטור אשה במילה מצד היותא אשה או מצד מצוות עשה שהזמן גרמא, חיוב אשה מדין 'בי"ד', הברכה שמברכת אשה המלה את בנה, האם עבד חייב למול את עצמו, האם מלים אנדרונוס בשבת, האם אשה קודמת לבית דין, ברית מילה ע"י קרן לייזר, לחולי המופיליה שלא ניתן לבצע בהם מילה בחיתוך בשל בעייה באי קרישת הדם] [עומקא דפרשה, תש"פ](#)
[מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' צא\)](#)

ויבקש המיתו | מדוע משה לא מל את בנו גרשום? ומה היו 'התנאים' בין משה רבנו ליתרו חותנו? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

ותאמר כי חתן דמים אתה לי | מה היה השיח בין ציפורה למלאך החבלה? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

אז אמרה חתן דמים למולות | למי אמרה זאת ציפורה? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

ברית מילה ע"י נכרי ואשה [מילת ציפורה, מילת קני קטורה, גירות קודם מתן תורה, מעמדם של בני קטורה, האם ישמעאלי הוא מבני קטורה, ישמעאלי שאינו נימול המזיק האם יפטר מתשלום בדין 'קם ליה בדרכה מינה, כחייב מיתה, ערבי שמל יהודי] [שיעורי צבא הלוי, תשפ"ב](#)

פטור "עוסק במצוה" במילת בנו של משה [כשטרוד במצוה, וכשאינו טרוד, קודם מתן תורה, קריאת שמע בפגישת יוסף ואביו] [שלמים מציון, תשע"ח](#) [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' פט\)](#)

האם ציפורה ביצעה את ברית המילה או מינתה שליח? [האם אשה יכולה למנות שליח לברית מילה] [עיון הפרשה, תשפ"א \(עמ' קמב\)](#)

מדוע נענש משה על שלא מל את בנו? [נטל את בנו כיון שחשש שלא יאמינו לו, והכניס בנו למקום סכנה] [משך חכמה עם בית החכמה, תש"פ](#)

ברית מילה ע"י אשה [אשה שהתחילה במילה וסיים את המילה איש, אשה שמינתה שליח למילת בנה, חובת ציבור האם מוטלת על אשה, חיובה של ציפורה: מדין ב"ד, מדין קני קטורה, בהעדר האב. ההבדל בין מילה לבין שחיטה] [מסביב לשולחן, תשפ"א](#)
[עיכוב ברית מילה בכדי להתכונן כראוי](#) [הכנה למצוה] [אוספקלריא, תשע"ח \(עמ' נט\)](#)

[חיוב בית דין במילה במקום שיש מניעה זמנית לאב](#) [שלמים מציון, תשע"ז](#)

[מילה בשבת האם היא הותרה או דחויה](#) [אוספקלריא, תשפ"א \(עמ' קפז\)](#)

[מילת אברהם אבינו](#) [אוספקלריא, תשפ"א \(עמ' קפז\)](#)

[מילה במחובר לקרקע](#) [אוספקלריא, תשפ"א \(עמ' קצה\)](#)

גדולה מצות מילה [דחיית ברית מילה מפני פיקוח נפש לפני מתן תורה, ויחי בהם' בבני נח, האם מצוות המילה הוא על התינוק או על אביו] [עיון הפרשה, תשע"ד \(עמ' מח\)](#)

[פיקוח נפש בבני נח](#) [מילה ביוצא לדרך] [ד, כד] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ז](#)

האם יש איסור לאדם למול תינוק או לעשות לו הטפת דם ברית ולצאת אתו לדרך? [מדוע לא מל משה רבינו מיד את בנו והשאירו עם אשתו?](#) (ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו) [ד, כד] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [מעדני אשר, תשע"ג](#) [נועם אליעזר, תשע"ט](#)
ברית מילה בשבת האם היא הותרה או דחויה [אוספקלריא, תש"פ \(עמ' קנו\)](#)

[ברית המילה של אברהם אבינו](#) [אוספקלריא, תש"פ \(עמ' קנז\)](#)

אשה שהתחילה ברית מילה בתינוק, ואיש סיים את הברית [ד, כה] [מעדני אשר, תשע"ז](#)

האם אשה יכולה למנות שליח לקיים מצוות ברית מילה? [ד, כה] [מעדני אשר, תשע"ז](#)

ברית מילה בהרדמה כללית או מקומית [לתינוק או למבוגר, צער המילה, קיום מצוה בשינה, מורדם האם נקרא 'בר חיובא במצוות, האם יכול למנות שליח, האם יכול למנות שליח כשהוא ער, האם מוהל הוא שליח של הנימול, שמירת המקד בשינה, האם צריך כוונה במילה או די בכך שהוא יהיה 'נימול', מבחן התוצאה, מילת גר בהרדמה, קבלת מצוות במילת גר בשונה מברית מילה רגילה] [נה ההיכל, תש"פ](#)

אוצר דרשות וחקירות בעניני מילה [ערל. אברהם אבינו לא נחשב ערל עד שנצטווה למול. ערל תוך שבעה ימים מלידתו. מתו אחיו מחמת מילה. חולי שנמשך מאז שהיה פחות מבן שמונה ימים. להפוך לערל אחר שכבר היה מהול. נולד מהול אוכל בתרומה אף שצריך הטפת דם ברית. שליחות במילה. גדר חיוב האב - שיטת מהר"ח או"י. דרכי משה בשם או"י ודברי התבו"ש. הש"ך שלא מועילה שליחות במילה וביאור דבריו. קציצת בהרת. דברי הרא"ש במוהל שחטף המצוה. ראייה שלא מועילה שליחות במילה מדברי הרא"ש. דחית הראיה. הסבר נוסף במחלוקת אם מהני שליחות. יד פועל כיד בעה"ב. באיסורים. מוהל גוי מדין פועל. יש שחילקו בין שבת ליום חול. חלקת יואב דמהני בהגבהה. האם אשה יכולה לכתוב ס"ת ע"י "פועל". גדר מצות האב למול את בנו [ואם ענין המצוה הוא התוצאה] לריב"ש האב הוא שלוחו של הבן למצוות מילה. ספק ספר החינוך בפדיון הבן. ספק של המנח"ח במילה. המצוה שיהיה מהול או למול ולחתוך. החילוק בין מילה לפדיון הבן. נפקות נוספת מכך. למה נולד מהול צריך הטפת דם ברית. נידון נוסף אי מהני שליחות במילה

שתלוי בחקירה הנ"ל. חצי מילה בשבת. האם ישנה למילה מתחילה ועד סוף. חיוב האב ובי"ד למול ביום השמיני אח"כ לא. חומש מנכסיו ע"מ למול בשמיני. אם האב מתכן למול ביום התשיעי. ביאור שבט הלוי ברמב"ם שבמילת בי"ד לא מברכים 'להכניסו'. דבר אברהם - מחלוקת אם בי"ד חייבים במקביל לאבא. דין קדימה בשני תינוקות. ללמוד מילה מקבורה. קדימה בקבורה מדין כבוד המת. אחד התינוקות הוא מילה שלא בזמנה. דעת דבר אברהם ש"נדחה" קודם. ברית מילה - האם היא מצות עשה שהזמן גרמא. אין תאריך בשנה שא"א לעשות ברית. מילה מוגבלת בקיום ולא בחיוב. דעת הריטב"א שזו מצוה בגוף הבן. פטור הוא בדין אמא או מדין אשה. מצוות שניתנו קודם מתן תורה. חיוב מדין "זרע אברהם". האם יהודי הוא גם בן נח. האם מ"ע שהזמ"ג הוא פוטר פעיל או העדר חיוב. ביאור מהגר"ח למה מילה לא נחשבת מ"ע שהזמ"ג. האם עבד כנעני חייב במילת בנו. הלימוד של עבד - לה לה מאשה הוא פטור או חיוב. מילת בני קטורה. כל הגוים ערלים. מח' ראשונים אם בני קטורה לדורותם חייבים למול. מו"מ בר"מ שכיון שנתערבו בבני ישמעאל, אף הם חייבים. א"כ כל השבעים אומות יתחייבו. מדוע אין נהרגין על אי ביצוע מילה. בן קטורה מהול שבא להתגייר. מוהל גוי מבני קטורה. יתרו. האם בני קטורה חייבים ב"פריעה". האם צריך מילה "לשם גירות". ישראלים החייבים מדין 'זרע אברהם' מילה בשבת 'דחוי' או 'הותרה'. שני מוהלים בשבת. מכשירי מילה דוחים שבת. מילה בשבת ע"י האב - טור בשם ראבי"ה. שיטת תרוה"ד. קושיית שער המלך מדוע לא נביא בשבת בכל ברית מוהל גוי. מוהל שקיבל על עצמו תוספת שבת האם יכול למול. מוהל שקיבל תוספת שבת. האם זה נחשב מילה בזמנה. קבלת שבת בטעות. עשה שיש בו כרת דוחה עשה שאין בו כרת. אם מילה בשבת 'הותרה' יו"ט שני ויש מוהל בן א"י אם מותר למוהל בן חו"ל למול. לא מלים ביום חמישי מילה שלא בזמנה. מילה בזמנה דוחה שבת. מילה שלא בזמנה ביום חמישי. כשהדחיה איננה מחמת חולי. בין מילת גר למילת ישראל. האם יו"ט כשבת לענין זה. האם גר שמל ולא טבל הוא יהודי או גוי. דיוק של גאוני פולין מהתשב"ץ לנידון זה. **דברי אגדה**: מילה בשמיני. מה לומדים מיצחק. מדרש פליאה. מורה נבוכים על זמן המילה. ביאור 'כשם שנכנס לברית'. שלום זכר נולד בליל ש"ק - מתי השלום זכר. נתרפאה כל המשפחה. חידוש של המהרש"ל כשנולד קודם המיתה ונימול אח"כ. צערא דינוקא. כשיש חתן האם אומרים שהשמחה במעונו. כסא של אליהו. עונש לאליהו הנביא. סנדק. כאילו מקטיר קטורת. סנדק פעמיים - רמ"א נוב"י גר"א. "ומבטן לשמך המה נימולים" (פיוט שירה חדשה) האם צריך מילה לשמה. חילוק החת"ס בין גר לישראל סעודה של מילה. סעודה בו ביום. לעשות הסעודה למחר. למנצח על השמינית. הטעם שמילה קרויה שמינית. כינור עם שמונה נימין. שמחה בירושה. כוחה של שמחה בהתחלה] [הרב נתן רוטמן שליט"א] **דברי הברית, תשפ"ב (פז עמ')**

למול בסכין ברזל [מן המובחר] **מאוחר זמן, או סכין זכוכית מיד** [איחור מילת משה, קיום מצוה הראשונה או החשובה, חופש מבית הסוהר, הנחת תפילין ללא טלית, קידוש לבנה לפני מוצאי שבת] **נה ההיכל, תשע"ז**

האם קטן כשר למול? [גרשום, צפורה מבנות מדין מצאצאי קטורה, מילה ע"י אשה מבנות קטורה] **בארה של תורה, תשע"ו**

אב מל את בנו לפי דעה אחת ולפי שיטת בנו אינו מהול [תינוק נולד במוצאי יום א' כעשרים דק' אחר השקיעה, ונוהג כר"ת אף לקולא, ומל את בנו בשבת. בנו גדל ולמד בישיבה הנוהגת לפי הגאונים, ונצמא שברית המילה שלו זמנה ביום א', ונמצא שנימול קודם זמנו, האם צריך הטפת דם ברית] **נשיח בחוקיך, תשע"ח**

האם גר צדק יכול לכבד את אביו הגוי בסנדקאות? **מעדני אשר, תשפ"ב**

לשמש כסנדק ומוהל באותה ברית מילה **מעדני אשר, תשפ"ב**

האם עדיף לאדם למול את בנו או להיות סנדק? **מעדני אשר, תשפ"ב**

מדוע מברכים ביום הברית 'ישמך אלוקים כאפרים וכמנשה'? **מעדני אשר, תשפ"ב**

לשמש כסנדק ומוהל באותה ברית מילה **מעדני אשר, תשפ"ב**

האם בחור יכול לשמש כסנדק? **מעדני אשר, תשפ"ב**

מדוע מברכים דווקא - כאפרים ומנשה? [שיצליח בכל דרכיו בין אם יעסוק בתורה ובין עם יהיה עסקן] **מעדני אשר, תשפ"ב**

מילה בשבת ע"י מי שזו ברית המילה הראשונה שהוא מבצע [חשש חובל בשבת, התלמד כבר על גויים, האם מותר לו לעשות מציצה] **עיון הפרשה, תש"ע (עמ' מ)**

על מה שמכו העולם בזמננו לנסוע עם התינוק אחרי הברית הרי איתא בגמ' דזו סכנה? [משה לא מל את בנו מחשש הדרך] [מעדני](#)
[אשר, תשפ"ב](#)

מה המעלה בנוולד מהול הרי מבטל מצות עשה של 'ברית מילה'? [מעדני אשר, תש"פ](#)

מדוע המנהג לומר בברית מילה 'הודו לה' כי טוב' וכו'? [מעדני אשר, תש"פ](#)

איך מותר לנוולד מהול לאכול תרומה הרי הוא 'ערל'? [מעדני אשר, תש"פ](#)

מדוע כל יהודי אינו נוולד מהול הרי אביו מהול? [מעדני אשר, תש"פ](#)

המוהל בהלכה [מילה ע"י אשה, האם המוהל יכול להיות סנדק, האם על המוהל לעזוב את ביתו כשמבקשים ממנו למול בשבת וביום טוב, איסור לש בזריקת הדם לעפר בשבת, האם יש להימנע מלמול בשבת, מוהל מומחה או מוהל ירא שמים, עמידת אבי הבן ליד המוהל, אשה כמוהל ועכו"ם כמוהל, תחילת מעשה המילה ע"י מי שהוא פסול למול, מילה ע"י קטן וערל, מוהל שהשאיר תלתולי בשר, ביטול השליחות, לתקוני שדרתיך, ביטול מצוות המילה, אב המל את בנו כמקריב קרבן, האם שייך למכור את מצוות המילה, מכירת מצוות, תשלומי נזק במוהל שהזיק] [מסביב לשלחן, תש"פ](#)

מילה בשבת כשהילד הולך למות [עיון הפרשה, תשע"ב \(עמ' מא\)](#)

מילה ע"י אשה [ד, כה] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ה](#) [שלמים מציון, תשע"ז](#)

נושא בפרשה: הכרת הטוב

הכרת הטוב [אפילו לבעל חיים ולדומם]. **גודל חיוב הכרת הטוב**. הפותח פתחו לחברו **נפשו** חייב לו, מונעת כל אפשרות של נזק או צער עם מטיבו - כפי שיש ללמוד מיוסף הצדיק מבני ישראל כשיצאו ממצרים. **חיוב הכרת הטוב** לעבד על חסד שגמל עמו, גורם כי שחרורו הוא בגדר **מכירה**, ובשל כך אדונו לא עובר על איסור "לעולם בהם תעבודו". **חיוב הכרת הטוב - מעיקרי האמונה**. "כל הכופר בטובתו של חברו סופו שיכפור בטובתו של הקבה". **פגם בהכרת הטוב - חסרון מהותי בנפש האדם**. חיוב הכרת הטוב מחשיב כל גמול רע ל"ביגדיה"
• הכרת הטוב אפילו למצרים שהרעו לנו לפני אלפי שנים. חיוב הכרת הטוב, אינו קשור כלל לעמל של המיטיב, אלא נובע מההטבה שנתקבלה. **חיוב הכרת הטוב בהלכה**. תביעת רופא שהסכים לנתח בחינם ולבסוף התרשל וגרם לנכות • חולה המתבקש להעיד נגד רופא שריפאו • רופא המבקש להפנות חולים לבית החולים שהשתלם בו כהכרת הטוב על לימודיו שם. **חיוב הכרת הטוב לנכרי** תרומת כליה לרופא נכרי שחייב לו הכרת הטוב • האם צריך להשיב לנכרי שטעה כהכרת הטוב על כך שהנכרי השיב לישראל שטעה • מכירת מוצרים לנכרים יידי ישראל בהמלצת הכנסיה שתגרום לחיוב הכרת הטוב כלפיהם • הכרת הטוב לכומר או לגוי של שבת. **עובדות והנהגות**

[עולמות, תעח](#)

שנראה כל אחד מעלת חברנו [עשר עטרות, תשפ"ב](#)

סולם של הכרת הטוב [אשר לא ידע את יוסף, להודות על האוכל בבית, בין מציאות מוחשית לאמונה, טבע של מידות טובות, מאי הכרת הטוב לחברו לאי הכרת טובת הבורא, דרך הארץ שקדמה לתורה, להודות לכולם, והנה 'טוב מאוד', 'הנרגן', ברכת 'מלביש ערומים', השינה כנס יומי לבריאות האדם ושלוותו, פירוש ברכות השחר, לא ידע את יוסף-לא ידעתי את ה'] [הרב אביגדור מילר זצ"ל-](#)

[תורת אביגדור, תשפ"ב](#)

גודל מעלת הכרת הטוב [אשר לא ידע את יוסף, חיובה בבן נח, כללי הצדק הטבעי, רבינו ניסים גאון, הכנסת האורחים של יתרו לטובתו, הכרת הטוב לזולת בשפתו, תרגום הגר"ש אלישיב את תודתו לרופא באנגלית, מודים דרבנן בחזרת השיץ] [שואלין ודורשין-קובץ](#)

[גיליונות, תש"פ \(עמ' כג\)](#)

חיוב הכרת הטוב (ויאל משה) [ב, כ] [פני דעת, תשע"ה](#)

שלח מתנה לחברו בטעות משום שחשב שעשה לו טובה (היליכי את הילד הזה והיניקיהו לי ואני אתן שכרך) [ב, ט] [פניני חשוקי חמד](#).

[תשע"ח \(עמ' טו\) פניני חשוקי חמד, תש"פ](#)

חיוב הכרת הטוב [חומרת חיוב הכרת הטוב, האם הכרת הטוב הוא רק לאדם שהתכוון לעשות לנו טובה, גם לאדם שסייע לנו בלי כוונה, הכרת הטוב גם לדומם, אינו רוצה טובות כדי שלא יתחייב בהכרת הטוב, מתי ראוי לאדם להימנע מקבלת טובות כדי שלא יצטרך להכיר טובה, האם אדם יכול לומר לבורא שאינו חפץ בטובותיו, ואינו חפץ להכיר לו טובה, מדוע כפיות טובה היא היסוד לכל השחיתות בעולם, מה היא הגדרת הכרת הטוב, והגדרת כפוי טובה, כלתו הגויה עודדה את בנו שיתרום כליה לאחד האחים, האם יכיר להם טובה על כך] [תורה והוראה, תשפ"א](#)

הכרת הטוב, מאי הכאת משה את היאור [הכרת הטוב לדומם] (אמור אל אהרן קח מטך) [ז, יט] [במשנת הפרשה, תשע"ו](#) [מרבתי תורה](#).

[תשע"ז](#) [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ז](#) [שיחת הרב אליהו אליעזר דסלר, תשע"ז](#)

הכרת הטוב, מאי הכאת משה את היאור [אדם מכיר טובה, ושאינו מכיר טובה נקרא נבל, כבהמה במותה שהיא נבלה, וכצמח שנותק מן החיות שהוא נובל, הכרת הטוב לדומם] (אמור אל אהרן קח מטך) [ז, יט] [משנתה של תורה, תשע"ח](#)

מדוע מכת שחין בוצעה ע"י משה למרות הכרת הטוב מן הגחלים בבית פרעה [מכת שחין היתה ע"י פיה כבשן, הכרת הטוב לדומם, לא לקו כל גחלי מצרים, המכה היתה בידי שמים, הבדל בין הכאה דרך ביזיון לזריקה, מהגחלים גם ניוזק] (וקחו לכם מלא חפניכם פיה כבשן) [ט, ח] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' עא\)](#)

הכרת הטוב לדומם [בור ששתית ממנו, זכויות אדם או חובות אדם] (אמור אל אהרן, ברש"י) [ח, יב] [מרבתי תורה, תשע"ז](#)

שאר עיני הפרשה:

[חידות לפרשת שמות](#) [אוצר החידות והידעות, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#)

[הערות לפרשת שמות](#) [הרב ישראל קנייבסקי שליט"א] [חדווא דאורייתא, תשפ"ב](#)

[וארטים לפרשת שמות](#) [הרב שלמה קולדצקי שליט"א] [וארטים לפרשת השבוע, תשפ"ב](#)

[פלאי התורה לפרשת שמות פלאי התורה, תשפ"ב](#)

[ליקוטי מוסר ודרך ארץ הנלמדים מפרשת השבוע מחז"ל וזקני הדורות ז"ל](#) [בינת זקנים, תשפ"ב](#)

ספר שמות ספר שני לספר בראשית - החלק החיצוני והפנימי של העולם בחובת הלבבות והמעשים [לימוד שלא לשמה] [הגר"י אייכנשטיין שליט"א] [עומק דעת, תשפ"א](#)

[מעשה אבות](#) [ספר בראשית] [סימן לבנים](#) [ספר שמות] (ואלה שמות) [א, א] [שיעורי הרב רוזנבלום, תש"ע](#)

[תיקון חטא אדם הראשון במצרים ובבניית המשכן](#) (ואלה שמות) [א, א] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ד](#)

'איש וביתו באו' - מאמר פתיחה לחומש שמות וגלות מצרים [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' ט\)](#)

[מהות ענינה של 'גלות מצרים'](#) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קכד\)](#)

[מהותה של גלות](#) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קנד\)](#)

[הרחק משכן רע](#) (הבאים מצרימה) [א, א] [מדי שבת, תשע"ז](#)

[הירושה שנחלנו מיוסף - להשאר צדיק בכל המצבים](#) (ויוסף היה במצרים) [א, ה] [דברי אמת, תשע"ח](#)

בזכות יוסף הצדיק [גלגולו של נח] **נצלו ילדי ישראל שנבלעו בתוך הארץ** (ויוסף היה במצרים) [א, ה] [שבילי פנחס, תשע"ט](#)

ההתמודדות עם מאורעות החיים (ויוסף היה במצרים) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' צט\)](#)

על מה סמכו גדולי עולם להתנהג ברבנות הרי המנהיג עצמו ברבנות מקברת את בעליה? (וימת יוסף וכל אחיו) [א, ו] [מעדני אשר, תשע"ו](#)

מתי התחיל השעבוד? [בפטירת כל הדור ההוא, חיי סרח, חיי יוכבד] [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' נז\) לה תירוצים](#)

מפקד הלויים ומספר הבכורות [ששה בכרס אחת] (ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאוד מאוד ותמלא הארץ אותם, ברש"י) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' נח\)](#)

יחוס לוייה [משפחת לוייה, דין לוייה, לוי או כהן הנולד ממזרת פקע ממנו שם לוי ושם כהן, וכן לוי שנולד מחייבי כריתות, בלוי שנשא ממזרת פקע ממנו יחוס אביו] [דרישה וחקירה, תשפ"א](#)

יסוד ההתחדשות (ויקם מלך חדש) [א, ח] [שפת אמת, תרל"א](#)

המדרגה הפנימית והחיצונית בעולם ובמעלות הרוחניות (ויקם מלך חדש) [א, ח] [נר יששכר, תשע"ז](#)

האם יוסף היה רק משנה למלך או שאף מלך בעצמו במצרים? [א, ח] [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

הנ"מ להלכה במחלוקת "מלך חדש" על מצרים [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' עג\)](#)

יראת שמים הינה תנאי הכרחי למידות טובות [אין כל חדש תחת השמש] (ויקם מלך חדש על מצרים) [א, ח] [מתוקים מדבש-אוסף גליונות, תש"פ \(עמ' כה\)](#)

איך קונים דעת? [לימוד סדר טהרות ומסכת כלים, וידעתם כי אני ה', אחד מי יודע בסוף ליל הסדר (לא ידעתי את ה')] [ה, ב] [עינינו גל-מאמרי 'עין לא ראתה' אוסף גליונות, תש"פ \(עמ' לו\)](#)

במה היתה רשעת מצרים יותר ממה שהרעו בפועל? (הבה נתחכמה לו) [א, י] [פניני זאת ליעקב-אוסף גליונות, תשע"ט \(עמ' ח\)](#)

דימוי עצמי חיובי (הבה נתחכמה לו) [א, י] [היא שיחתי, תש"פ](#)

פרעה מלך מצרים התנגד לתורה שבעל פה [ל"ו מסכתות התלמוד הבבלי, הליכות עולם לו] (הבה נתחכמה לו) [א, יא] [שבילי פנחס, תשע"ח](#)

להרחקת ה'ספקות' באמונה [כ"י ירבה במקום יפ"י ירבה] [כן ירבה וכן יפרוץ] [א, יב] [באר הפרשה, תשע"ח](#)

מדוע הלכו נשות ישראל ללדת תחת עץ התפוח? [כן ירבה וכן יפרוץ] [א, יב] [אשכול יוסף, תשע"ו](#)

חרוסת [מצוה או לא, האם בפני עצמה או חלק מהמצה והמרור, כשאין לו חרוסת האם לא יאכל מרור, עבה או רכה, מי שאינו אוכל מרור האם אוכל חרוסת, המצוה בטיבול או באכילה, כמה להטביל, טיבול ראשון בחרוסת או מי מלח, הטבלת המצה בחרוסת, הטבלת הכורך בחרוסת] [עולמות, תכא](#)

שליחות לדבר עבירה בגוי [א, טו] [מלאכת מחשבת, תשע"ו](#)

פרטים קטנים שהם גדולים [מהותן של נשים גדולות היודעות להכיר ולהוקיר בחשיבות כל פרט ופרט כחלק משלמות אחת גדולה] (שם האחת שפרה ושם השנית פועה) [א, טו] [היא שיחתי, תש"פ](#)

מתוך ה"משבר" נולד תינוק [היום הרת עולם] (וראיתן על האבנים) [א, טז] [בארה של תורה, תשע"ח](#)

מצות יראת שמים (ותיראנה המיילדות) [א, יז] [המצוות בפרשה, תשע"ו](#) [אבי עזרי, תשע"ז](#) [משנת חכמים, תשע"ד](#)

שכרן של המילדות [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' צד, קו\)](#)

תשובת המיילדות | במה שונות הנשים העבריות מהמצריות, היתכן שאינם זקוקות למילדות? פניני תרגום יונתן, תשפ"ב

איך זכו יוכבד ומרים להשגות עצומות בזמן מועט - זמן מלחמה כל דבר קטן נחשב [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קטו\)](#)

מדוע צווה פרעה למיילדות העבריות להרוג את העוברים הזכרים במעי אמן? [אספקלריא, תשפ"פ \(עמ' קמז\)](#)

מדוע סיפקו המיילדות מים ומזון רק אחר גזירת פרעה? (ותחיינן את הילדים) [א, יז] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

כיצד 'מחיים' יהודי? [ולבן שיניים מחלב, חיוך לזולת, המלכת את חברך עליך בדרך ארץ, מפייסו בדברים, חסד ברוחניות וקירוב

רחוקים] (ותחיינן את הילדים) [א, יז] [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

יהרג ואל יעבור בבן נח בשפיכות דמים [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' כא\)](#)

מצוות 'יראת שמים' [יראת העונש ויראת הרוממות, יראה מביאה לתורה או להיפך, הדרך להשגת יראת שמים בהתבוננות] (ותראין

המיילדות את האלוקים) [א, יז] [המצוות בפרשה, תש"פ](#) [המצוות בפרשה, תשפ"א](#)

שאלת ה'משמורת': מבט הלכתי [משמורת ילדים על-פי ההלכה, האם יש הבדל בין בניי לבין בנות, שאלת גילאי הילדים, הכללים

המצויים בדברי חז"ל הם נוקשים או גמישים, מקומו של עיקרון "טובת הילד" בהלכה, האם יש העדפה אוטומטית לאם על פני האב,

להורים "חובות" כנגד ילדיהם ולא "זכויות", האם "הסדרי ראייה" הינם "זכות הורית" או חלק מטובת הילד, טובת "רוחנית" של הילד]

(ותחיינן את הילדים, ברש"י) [א, יז] [תורה והוראה, תש"פ](#)

מסירת תוצאות רנטגן לידי נבדקים [ובפרט בשאלות הריון, חוק זכויות החולה, רוח איש יכלכל מעשהו, כיצד להודיע ידיעה לא

נעימה, רפואה, אתיקה, אמת] (ותחיינן את הילדים) [א, יז] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט \(עמ' ג\)](#)

האם יש חיוב הצלה לאדם שיעבור על אחת מג' עבירות חמורות אם ינצל? [רוצח בשב ואל תעשה, רודף] (ולא עשו כאשר דיבר

אליהן מלך מצרים) [א, יז] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

הוראות ללידה בשבת וביום טוב [מה מותר לקחת לבית החולים, חפצים שכדאי להניח בחדר במדרגות מראש או בחצר, להפקיר ציוד

כשהנסיעה מחוץ לתחום שבת, כסף, מסמכים חיוניים, חפצי מוקצה, טלטול בשינוי בתוך בית החולים, הכנות לפני שבת, שהיה בקרבת

מקום, בחירת בית החולים, סיבות להעדפת בית חולים מרוחק, באיזה שלב נוסעים לבית החולים, סדרי עדיפויות בבחירת אמצעי

התחבורה, המלווים המותרים בנסיעה, עדיפויות באמצעי תקשורת להזמנת תחבורה, פתיחת וסגירת הדלת וחגירת חגורת בטיחות

לכתחילה ע"י אינו יהודי, השימוש בוויז, דלתות חשמליות בבית חולים ומצלמות אבטחה, עליה במעלית ולחיצה על כפתור הקומה

כלאחר יד, רישום בקבלת לידה, הכנה ללידה, מקלחת חמה, אפידורל, בעל שהוא כהן] [הרב מאיר רוזנר שליט"א] (בטרם תבוא עליהן

המילדת) [א, יט] [עיון הפרשה, תשפ"א \(עמ' קלג\)](#)

ההצטיינות ביראת שמים מביאה לאדם שפע כדי לקיים מצוותיו [כתבנו בספר זכויות, ירבו זכויותינו] (וירב העם ויעצמו מאוד...

ועש להם בתים, ברש"י) [א, כ-כא] [פניני אור החיים, תשע"ח](#)

הקשר בין יראת השמים של המיילדות לשכר שקיבלו [בתי כהונה ולויה] (וירב העם ויעצמו מאוד... ועש להם בתים, ברש"י) [א, כ-

כא] [מעדני אשר, תשע"ח](#) [מלאכת מחשבת, תשע"ח תשפ"ב](#)

מה ראו איצטגניני פרעה ב'מים' ומדוע ביטלו גזרתם משהונח ביאור? [חטא מי מריבה] [כל הבן הילוד היאורה תשליכון] [א, כב]

[פניני אור החיים, תשע"ח](#)

כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו | גזרה זו היתה רק על ילדי היהודים או אף על ילדי המצריים? [כל הבן הילוד היאורה תשליכון]

[א, כב] [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

משפחת אב במקום שאין משפחת אם [חשש ההתבוללות אם בנות ישראל היו נאלצות להינשא למצרים בהעדר גברים, פטור בן לוויה

מפדיון הבן, שבט לוי וקדושת לוי] [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' כד\)](#)

מדוע צווה פרעה על גזירת הזכרים לעמו דוקא? (לכל עמו לאמר) [א, כב] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נג\)](#)

תיקון חטא מכירת יוסף ע"י משה רבינו (וילך איש מבית לוי) [ב, א] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ה](#)

האם אדם פטור מקיום מצוה כאשר יבוא לו אונס אחר תחילת קיום המצוה? [פרישת עמרם מאשתו, בכדי לא להביא ילדים לעולם, תקיעת שופר במקום שאוסרים על כך, התחלת ספירת העומר כשיודע שלא יוכל להשלימה, האם יש מצוה בעשיית חצי שיעור] (וילך איש מבית לוי) [ב, א] [שיעורי ליל שישי "ברכת יצחק, תשע"ו](#)

חיוב פו"ר כשיש חשש שיולדו בעלי מומין [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' קמ\)](#)

דברי הרמב"ם שעמרם נצטוו במצרים מצוות יתירות [מה הן המצוות שנצטוו? והיכן המקור שנצטוו?] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מה\)](#)

מעלת עמרם שנצטוו במצוות יתירות [לכן אמר הקב"ה למשה – אלוהי אביך] [בינת החכמה, על משך החכמה, תשפ"ב](#)

חופה וקידושין הן המצוות שהצטוו עמרם במצרים [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' לה\)](#)

דיני חופה [מקרא העדה, תשפ"א \(עמ' לז\)](#)

עמרם נצטוו במצרים ב'מצוות יתירות' [מצוות חופה, קידושין, פריה ורביה, גרושין, מחזיר גרושתו] [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' נה\)](#)

גירושי עמרם ויוכבד [טעמא דאורייתא, תשפ"א](#)

החזרת יוכבד ע"י עמרם לאור דברי מרים – ראייה אמיתית רק אחר התבוננות מעמיקה [התבוננות אחר התבוננות, מראות הצובאות, דברי מסילת ישרים בחסידות, ההולך בעולמו בלא התבוננות] [הגר"ח וואלקין שליט"א-ממעין החיים, תשפ"ב](#)

נישואי עמרם ויוכבד דודתו [נישואין לדודתו קודם מתן תורה, מה משמעות קידושין בעריות, אם מחמת איסור כרת עדיין לא נאסר, ואם מחמת ערוה שם ערוה כבר חל, מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין, במצרים נצטוו עמרם מצוות יתירות] (וילך איש מבית לוי) [ב, א] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' לו\)](#) [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מב\)](#)

כשנולד משה לא היה ליוכבד צער לידה (ותרא אותו כי טוב הוא) [ב, ב] [משנת מהר"ל, תשע"ט](#)

כמה זמן יכול אדם לחיות בתוך המים? (ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור) [ב, ג] [מעדני אשר, תשע"ג](#)

מה קרה לשאר הילדים שהושלכו ליאור? [ב, ג] [אשכול יוסף, תשע"ה](#)

מעשיה של מרים להצלת משה מן היאור [דברי הרמב"ם: סיכנה עצמה להצילו מן היס] (ותתצב אחותו מרחוק) [ב, ד] [גליון תורת רבותינו, תש"פ](#)

מהיכן למדנו שבת פרעה רחצה לשם גירות? (ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור) [ב, ה] [אשכול יוסף, תשע"ה](#)

ותרד בת פרעה לרחוץ | האם היתה 'מכת שחין' בכל מצרים בלידת משה? [פני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

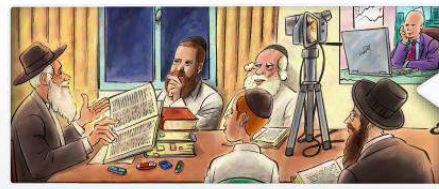
גר קטן שהגדיל ומחה ובטלה גירותו, האם יתחייב מיתה על אכילת אבר מן החי כדין בן נח? (ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור) [ב, ה] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

האם חייב אדם להתארגן קודם זמן המצוה? [גוי העומד להתגייר, קטן העומד לגדול] [ב, ה] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ו](#) [אורות הגבעה, תשע"ח](#)

חיוב השתדלות האדם (ותשלח את אמתה ותקחה, ברש"י) [ב, ה] [שלמים מציון, תשע"ז](#) [באר הפרשה, תשע"ז \(עמ' כה\)](#) [פניני אי"ש, תשע"ח](#)

'השתדלות' ברוחניות (ותשלח את אמתה ותקחה, ברש"י) [ב, ה] [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

עשה ככל יכולתך! (ותשלח את אמתה ותקחה) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קמ\)](#)

גירות קודם מתן תורה - גיור בת פרעה [האם אנשי שכס התגיירו, תמר, גר שנתגייר קודם מתן תורה האם כקטן דמין] (ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור, ברש"י) [ב, ה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כ\)](#)

פסול לוי בשינוי קולו (והנה נער בוכה) [ב, ו] [אשר ליהודה, תשע"ד](#) [צבא הלוי, תש"פ](#) [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

מלאך מט"ט שנקרא 'נער' בוכה, על מה שעתידי משה לדחותו מללכת לפני ישראל (והנה נער בוכה) [ב, ו] [שבילי פנחס, תש"פ](#)
 סיבת בכיית משה רבינו בהיותו בתיבה [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קסא\)](#)

כיצד התעוררה רחמנותה של בת פרעה, כאשר בכל יום ראתה רצח ילדים? (ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה) [ב, ו] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

אל תאמר נער אנוכי [ענוה, וענוה שלא במקומה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פז\)](#)

ילד מאומץ האם חייב בכבוד הוריו או הוריו המאמצים? (היליכי את הילד הזה והיניקיהו לי) [ב, ט] [נועם אליעזר, תשע"ט](#)

קריאת שם המאמץ כאביו של ילד מאומץ [דעות הפוסקים] (היליכי את הילד הזה והיניקיהו לי) [ב, ט] [נר לשולחן השבת, תשפ"א](#)

דיני הראיות בבני נח [אומדנא, עדות בעל דבר, רוח הקודש] [ב, יא] [שלמים מציון, תשע"ו](#)

מי היתה שלומית בת דברי? [אשת דתן] [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

להתבונן בצרכי הזולת להיטיב עמו ולמנוע ממנו צער (וירא בסבלותם) [ב, יא] [באר הפרשה, תשע"ז \(עמ' י\)](#) [מערכי תורה, תשפ"ב](#)

אכפתיות [נושא בעול עם חברו] (וירא בסבלותם) [ב, יא] [היא שיחתי, תש"פ](#)

נושא בעול עם חברו [האם נושא בעול הוא הקלת משא פיזית, השתתפות בצער הזולת, השתדלות בטובתו, דברי הגר"א דסלר בקונטרס החסד שמחמת הנתניה נוצרת אהבת הזולת, גדלותו של הנושא בעול, דיני קדימה בינושא בעול, נחום איש גמזו, נושא בעול בתורה אחד מקניני התורה, נושא בעול עם ביתו בחסד, נושא בעול עם חברו, שכרו של הנושא בעול, גדלותו של הנושא בעול] [עומקא דפרשה, תשפ"א](#)

דברי הדרכה לעוסקים בקירוב רחוקים [נושא בעול עם חברו, חובת היחיד והציבור] [שואלין ודורשין, תשפ"ב](#)

להשתתף ולהצטער בצערן של ישראל (וירא בסבלותם, שבט לוי לא השתעבדו אך הצטערו בצער אחיהם) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' ב\)](#)

האם ייתכן לפטור אדם החייב מיתה, בשל הסיכוי שיתכן ויוליד צאצאים הגונים? (וירא כי אין איש ויך את המצרי) [ב, יב] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

המלכות משה במלאכים בדבר חיוב מיתתו של המצרי [לא בשמים היא, מיתה בידי שמים, כאשר כל הדיינים אומרים חייב הרי הוא זכאי, במיתה בידי שמים אין כלל זה, סנהדרין] (וירא כי אין איש ויך את המצרי) [ב, יב] [שיעור הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשפ"ב](#)

האם יש חיוב קבורה במת גוי? (ויך את המצרי ויטמנהו בחול) [ב, יב] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

הגדרת רשע ודיניו [ב, יג] [אורייתא, תשע"ב](#)

מדוע טענו דתן ואבירים שמשה היה פסול לדון את האיש המכה? [פסלות דין ושופט, מחת גיל או הרכב חסר] (מי שמך לאיש שר ושופט) [ב, יד] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

האם מותר לפעול למען היתר בניה לגוי בישראל כשכך יוכל גם יהודי לבנות? [ישוב ארץ ישראל, לא תחנם, היתר מכירה] (ויקם משה וישיען וישק את צאנם) [ב, ח] [פניני חשוקי חמד, תש"פ](#)

בלורית הראש [איסור גידול בלורית הראש ותספורת "קומי", רש"י רמב"ם, גידול שיער לשם נוי ויופי, גידול ציצית הראש, "קליעה", קונטרס חריף שנכתב ע"י הציבור הירושלמי, הנקרא: "טשאפ", היתר גידול בלורית הראש לקרובי המלכות. איסור "דרכי האמורי"]

נאמר רק כאשר רוצה להידמות לאמוריים, ולא כאשר יש לו סיבה אחרת למעשיו. חשש הציצת הבלורית בהנחת תפילין של ראש - דברי הראשונים והפוסקים. תספורת משום "אהבת היופי המוסכם" • מנהג בני ישיבות ליטא • מנהג בני ספרד. ריבוי שערות על פי [הקבלה](#) [עולמות, תקיט]

התחזות לגוי - שינוי זהות בשעת סכנה [האיסור להתחזות לגוי, מפני פיקוח נפש, אמירת דברים זו משמעיים, שינויי מלבוש של המקורב למלכות, שינויי מלבוש בשעת שמד, שאלות מעשיות מתקופת השואה, שימוש בדרכונים מזויפים, גילוח זקן, לבישת בגדי כמורה] [ב, יט] [מעדני אשר, תשע"ה](#) [עולמות, קלט](#)

מטה משה הוא המקל של יעקב שהניח לפני הצאן כדי להחזיר בהם אמונה בבחינת מק"ל מ'עולם ק'וינו ל'ך [המטה של יעקב שעליו אמר: "כי במקלי עברתי את הירדן הזה" הוא המטה שהיה ביד משה, תכלית הסבל בגלות מצרים לזכך את ישראל מזוהמת הנחש שיהיו ראויים לקבל את התורה, נשמות ישראל שחטאו בעץ הדעת נתגלגלו למצרים, משה רבינו שהיה שקול כנגד כל ישראל, היה גלגול אדם הראשון שכלל את כל הנשמות, יעקב אבינו השתדל לקחת צאן לבן שהתגלגלו בהם נשמות שחטאו בעץ הדעת ונתגלגלו במצרים, יעקב אבינו הניח את המקלות לפני הצאן בבחינת מק"ל, טענת משה "והן לא יאמינו לי", בהיותם גלגולם של דור המבול ודור הפלגה שכפרו בה' ולא האמינו בו, תשובת הקב"ה "מה זה בידך", המטה אשר בידך הוא מיעקב שהחזיר בו בצאן לבן את האמונה בה'] [שבילי פנחס, תשפ"א](#)

חבלי גאולה [ב, כג] [מדי שבת בשבתו, תשע"ו](#)

הגאולה היא בכוח לידה מחדש - לשוב למעלת האבות [לידה מחדש ביציאת מצרים, השיבה למעלת האבות להיות אבות בעצמנו, יציאת מצרים שורש כל עיקרי האמונה, כאילו כפר בעיקר, להתחדש בכל יום בתורה ובמצוות] [חשבתי דרכי במשנתו של הגר"מ שפירא](#) [צ"ל-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' ו\)](#)

ספר שמות – ספר הגאולה [גאולת הגוף והנפש] [שיעורי הרב ברוך רזנבלום שליט"א-ברוך שאמר, תשע"ח](#)

ספר שמות – ספר הגאולה [התיקון השלם] [שיעורי הרב ברוך רזנבלום שליט"א-ברוך שאמר, תשפ"א](#)

איבוד מעלת אבותיהם - התקרבות והתחברות לגויים [נחשבו גאולים כשחזרו למעלת האבות] [ארחות חיים, תש"פ](#)

ענין של ניסוח [הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, ומהם מצפה הקב"ה שמעשיהם יהיו בתכלית השלימות, ומכיוון שהתנסח בלשון שנשמע ממנו דברי גנאי על כלל ישראל כעם חסר אמונה, לכן נענש על כך לפי גודל מעלתו כאילו חשד בכשרים ולקה בגופו. לשון הרע] (וימת מלך מצרים... ותעל שועתם אל האלוקים) [ב, כג] [היא שיחתי, תש"פ](#)

מדוע זעקו בני ישראל במות פרעה? (וימת מלך מצרים... ותעל שועתם אל האלוקים) [ב, כג] [האיחוד בחידוד, תשע"ג](#)

עניני תפילה (ותעל שועתם אל האלוקים) [ב, כג] [כאיל תערוג, תשע"ה](#) [כאיל תערוג, תשע"ו](#) [באר הפרשה, תשע"ז \(עמ' ט\)](#) [דברי אמת, תשע"ח \(ח"א\)](#) [דברי אמת, תשע"ח \(ח"ב\)](#) [נחל אליהו, אוסף גיליונות ישיבת מיר, תשע"ח \(עמי יא\)](#)

כוח תפילת יהודי פשוט בעת צרתו (ויאנחו בני ישראל מן העבודה וזעקו ותעל שועתם אל האלוקים) [ב, כג] [נחל אליהו-אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' ח\)](#) [תשפ"ב](#) [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

'מי ה' אשר אשמע בקולו' - כשכואב - צועקים (ויאנחו בני ישראל מן העבודה וזעקו ותעל שועתם אל האלוקים) [ב, כג] [ממגד גרש ירחים, תשפ"ב](#)

שומע תפילה [תפילה - "עבודה שלב", גאולת בני ישראל ממצרים - "מפני הצעקה קיבל תפלתם ברחמי". הקב"ה שומע תפילת הבוטחים אך ורק בו. מדברי חז"ל, הרמב"ן ורובנו בחיי למדנו כי יציאת מצרים, באה מכוח צעקת בני ישראל הבאה מתוך צער ודחק, אשר נשמעת אצל הקב"ה. דברי רמב"ן להיזהר שלא לצער גר, יתום ואלמנה, כי כשיצעקו להקב"ה מתוך צער, הבריח להם הקב"ה שישמע צעקתם. הקב"ה ממונה על צעקת העשוקים בעולם. שמיעת זעקת העשוקים בסודם. ה"עבודה" בתפילה - ההכרה וההכנעה שהצלחתו באה מהשי"ת בלבד. דברי מהר"ל, ויסודם נמצא בדברי רשב"א. התפילה ביטוי לאמונה מוחלטת בהקב"ה. תפילת אברהם אבינו על הצלת סדום. הכרזה כי "לו לבדו ראוי להתפלל" המאריך בתפילתו ומעייין בה, סופו שבא לידי כאב לב. התפילה בלב נשבר - "כגרזן הפותח כל השערים ולמתק, להשתיק כל הקטרוגים. פקידת רחל ולאה - בתפילה מתוך צעקה. יעקב אבינו על

בקשתה של רחל אמנו ממנו, שיתפלל עליה להיפקד בפרי בטן. פקידת לאה "שנואת הבית. ברכת "שומע תפילה" כנגד זוד המלך "איש התפילה". הגאולה העתידה - כשנפסם תשוח לעפר ויהיה בטחונם רק בה". הבטחת הרמב"ן, שכל הקורא את אגרת "הענווה" ומקיימה, בכל יום שיקראנה "יענווה מן השמים כאשר יעלה על לבו" [שיעורים בחומש עם פירוש הרמב"ן [עולמות], יג.

כוחה של תפילה של יהודי בעת צרתו [תפילת הכהן ביום כיפור נגד תפילת הולכי דרכים בעת הגשם, (ויאנחו בני ישראל מן העבודה) [ב, כג] נחל אליהו-אוסף גיליונות, תש"פ (עמ' כ)

אונס ורצון כאחד [כשללא האונס גם היה מבצע את המעשה, האם נחשב כעושה המעשה באונס, נתכוין לדוג דגים והעלה דגים ותינוק בשבת, נתכוין לבשר חזיר ועלה בידו בשר טלה, פטור אונס בעבודה רזה וגילוי עריות, מחשבה פלילית] (וירא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים) [ב, כה] הגר"א גניחובסקי, תש"פ

האם כלל ישראל עשו תשובה במצרים? (וירא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים) [ב, כה] פניני תרגום יונתן, תשפ"ב
תשלומין בתפילה ברשלנות שהפכה לאונס [שכח להתפלל והחלך בדרך ונזדמנה לו הצלת נפשות, נתכוין לבשר חזיר, מחשבה פלילית] הגר"א גניחובסקי, תש"פ

בישל בשבת ואחר כך נזדמן לו חולה שמותר היה לבשל עבורו והצילו [נתכוין לבשר חזיר, מחשבה פלילית] הגר"א גניחובסקי, תש"פ

שהה עם אשתו עשר שנים ולא ילדה ישיבת חו"ל אינה מן המניין, ואם היה אונס שלא יכל לעלות, אך גם בלא האונס לא היה עולה כי חן מקום על יושביו [עליה וישיבה בארץ ישראל, נתכוין לבשר חזיר, מחשבה פלילית] הגר"א גניחובסקי, תש"פ
לברך על מאכל גזול שכעת מותר לאכלו משום פיקוח נפש [נתכוין לבשר חזיר, מחשבה פלילית] הגר"א גניחובסקי, תש"פ
האם עדיף 'שליח ציבור' שיש לו צרות [מתפלל יותר בכוונה]? [מעדני אשר, תש"פ]

הגדרת "מדבר" בתורה, ובדין ברכת הגומל [מקום מרעה או מקום שומם] [אחר המדבר] [ג, א] זרע ברך, תשע"ז
האם לבן נח מותר לשנות חלב של בהמה? [בא מן החי' יאסר משום 'אבר מן החי', בשר מן החי, יוצא מאבר מן חי, מימי חלב, אכילת מימי חלב שלא כדרך אכילה, חצי שיעור במימי חלב] [ארץ זבת חלב ודבש] [ג, ח] עשר עטרות, תש"פ
איסור שהשתנה ממהותו [חלב טמאה, מוסק] [ארץ זבת חלב ודבש] [ג, ח] מקרא העדה, תשפ"א (עמ' סג) זרע ברך, תשפ"ב
הבאת ביכורים מארץ הגרגשי (אל ארץ טובה ורחבה) [ג, ח] אספקלריא, תשפ"א (עמ' קנא)

מדוע פירט הקב"ה את שמות האומות הנמצאות בארץ ישראל? [לא בצדקתכם] (אל ארץ טובה ורחבה) [ג, ח] בינת החכמה, על משך החכמה, תשפ"ב

מידת הענווה (מי אנוכי כי אלך) [ג, י"ב] נר יששכר, תשע"ה נר יששכר, תשע"ו תשע"ז
סירוב משה לשליחות גאולת ישראל [משה העדיף לא לפגוע באהרן אחיו ולוותר על קיום מצוות גאולת העם בעצמו, מצוות חסד גוברת על קיום המצוה בעצמו, שכן שביקש לקיים שילוח הקן כסגולה, ובעל הנכס רוצה לקיימה בעצמו, תרומת החפץ חיים דקה אחת להארכת חיי הגרני"ט, ארבע מאות שנים או לזכות לחיי העולם הבא יחד עם כל בני דורו, ויתור על זכות רגילה או על זכו סגולית, להפסיד ממון רב או להפסיד את המצוה] מים זכים, תשפ"א

שלח נא ביד תשלח | מדוע ביקש משה שה' ישלח את הגאולה דווקא ביד פנחס? פניני תרגום יונתן, תשפ"ב
הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלוקים | במה יהיה משה אלוקים לאהרן? פניני תרגום יונתן, תשפ"ב
משמעות 'פקוד פקדתי'? [מה באו ישראל לתקן במצרים? וכיצד הדבר בא לידי ביטוי במצוות קרבן הפסח שנצטוו קודם יציאתם] [פקוד פקדתי אתכם] [ג, טז] שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ב

'פקד פקדתי' סימן זה מסור בידם – י"ב תירוצים על קושיית הרמב"ן אספקלריא, תשפ"א (עמ' צו)

מדוע ציוה הקב"ה לשאול שמלות מהמצרים? [הרי ממילא לא ילבשום, שהרי לא שינו את מלבושם:] (ושאלה אשה משכנתה... ושמלות ושממתם על בניכם ועל בנותיכם) [ג, כב] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

האם חוץ מה'חיוב' לשאול ממצרים היה גם 'לאו' לא תלכו ריקם? [והאם לאו זה חל על שבט לוי שלא הי בשיעבוד, תשלום דמי בושת למשה מול פרעה על בזיונו, חכם לב יקח מצוות] (והיה כי תלכו לא תלכו ריקם) [ג, כא] [צבא הלוי, תש"פ](#)

טעם שיעבוד מצרים טעמא דאורייתא, תשפ"א [תשפ"ב](#)

תפילת מוסף מכוונת כנגד יוסף - הירידה למצרים היא מכח "שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף" [תפילת מוסף אינה קשורה לסדר זמני היום אלא לקדושת היום] [חשבתי דרכי במשנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל, תשפ"ב](#)

גזל עכו"ם [טעות גוי והטעייתו, הפקעת הלוואתו] (ושאלה אשה משכנתה) [ג, כב] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קלב\)](#)

זכות עיכבון בפקדון לפרעון חוב (ושאלה אשה משכנתה) [ג, כב] [מלאכת מחשבת, תשפ"ב](#)

לשאול מגוי כשיודע שלא יחזיר [האם היתה כאן השאלה או נתינה] (ושאלה אשה משכנתה ... ושמלות ושממתם על בניכם ועל בנותיכם) [ג, כב] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' סה\) צבא הלוי, תש"פ](#)

נבואה על-פי אותות: סימנים ומופתים בהלכה (והן לא יאמינו לי) [ד, א] [תורה והוראה, תשע"ז](#) [אורות הגבעה, תשע"ז](#)

מה מסמלים שלושת האותות שנתן ה' למשה? [נחש, צרעת, הפיכת מי היאור לדם] (והן לא יאמינו לי) [ד, א] [בינת החכמה על משך החכמה, תשע"ט](#)

הקשר בין דברי משה לבין העברת הכהונה לאהרן אחיו [ויעני' יוענו הלויים', דין וחסד, דיבור לשון הרע על ישראל] (ויען ויאמר, והן לא יאמינו לי) [ד, א] [בינת החכמה על משך חכמה, תשע"ח](#)

החושד בכשרים לוקה בגופו [מיד, ולא בסוף כמבואר ברמב"ם במדבר לשון הרע] (והן לא יאמינו לי) [ד, א] [עיון הפרשה, תשע"ה \(עמ' פה\) יג תירוצים](#)

מדוע נענש משה רבנו על כך שחשב שלא יאמינו לו הרי רובם היו רשעים שמתו בשלושת ימי האפילה? (והן לא יאמינו לי) [ד, א] [דרישה וחקירה, תשפ"א](#)

כיצד הגיע המטה לידי משה רבנו? [המטה שנברא בע"ש בין השמשות] [פיקודיך דרשתי, תשע"ט](#)

ואת המטה הזה תיקח בידך | מיהו ומהו המטה הזה? והאם היו שני מטות, מטה ה' ומטה של משה? [פניני תרגום יונתן, תשפ"ב](#)

מנחש למטה (ויהי לנחש וינס משה מפניו ... שלח ידך ואחוז בזנבו) [ד, ג-ד] [היא שיחתי, תש"פ](#)

מנוסת משה מן הנחש – ובהלת הקורונה [ישיש שזרק טלפון שמצא כששמע שהוא של מאומת קורונה והטלפון נשבר, האם הישיש חייב בנזק, מזיק באונס גמור] (ויהי לנחש וינס משה מפניו) [ד, ג] [פרי עמלנו, תשפ"ב](#)

מדוע ברח משה מהנחש בעודו מדבר עם הקב"ה? [אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק:] (ויהי לנחש וינס משה מפניו) [ד, ג] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

עומד בתפילה ונחש כרוך על עקבו – עומד בדיבור עם ה' ונחש כרוך על עקבו [מדוע נס משה, פיקוח נפש, מצבו של הנחש] (ויהי לנחש וינס משה מפניו) [ד, ג] [מים זכים, תשפ"ב](#)

האם ירא שמים כשרואה נחש בא לקראתו אינו צריך לברוח? (ויהי לנחש וינס משה מפניו) [ד, ג] [מעדני אשר, תש"פ](#)

הדאגה היתרה והחיבה לבן שנשר [רח"ל] [מהדרך](#) (שלח ידך ואחוז בזנבו) [ד, ד] [בארה של תורה, תשע"ו](#)

החושד בכשרים לוקה בגופו [חשד במחשבה במעשה או בדיבור, שבח למי שחושדים ואין בו, בגדרי חשד בכשרים, האם בני ישראל במצרים היו כשרים, חשד בכשרים נובע מחסרון אמונה] (והנה ידו מצרעת כשלג) [ד, ו] [עומקא דפרשה, תשע"ו](#)

מדוע משה היה צריך להחזיר ידו לחיקו כדי שתתראפ? מעדני אשר, תש"פ

החסד הגדול הטמון בעונש של הקב"ה למנות את משה רבינו לוי במקום כהן (ויחר אף ה' במשה, ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי) [ד],

[ד] [שבילי פנחס, תשע"ז](#)

אדם שחייב כסף לשני ואמר לו 'לך לשלום' האם הוי לשון מחילה? (ויאמר יתרו למשה לך לשלום) [ד, יח] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

[פניני חשוקי חמד, תשע"ח \(עמ' נג\)](#)

הכינו שלט לקראת ביקורו של גדול הדור בנוסח 'ברוך בואך בשלום' (ויאמר יתרו למשה לך לשלום) [ד, יח] [פניני חשוקי חמד,](#)

[תשע"ח \(עמ' נג\)](#)

איך התירו את הנדר לחמיו של רבי עקיבא שלא יהנה מנכסיו? [אין פותחים בנולד] [לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים

את נפשך] [ד, יט] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

התרת נדר לטובת הזולת לצורך מצוה [ד, יט] [מחמדי התורה, תשע"ה](#) [הגר"א גניחובסקי, תשע"ד](#)

אסור לאדם להיכנס לספק סכנת נפשות, כדי להציל את חברו ממיתה ודאית [חשש סכנה וודאי סכנה, לכן אם לא מתו כל

האנשים היה אסור למשה ללכת למצרים להציל את כל ישראל, ולכן הגולה לעיר מקלט אסור לצאת אפילו להציל את כל ישראל, מפני

סכנת גואל הדם] [לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך] [ד, יט] [בינת החכמה על משך החכמה, תשע"ט](#)

האם מחויב אדם להיכנס לספק סכנה עבור הצלת הזולת? (כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך) [לאור החכמה, תשפ"א](#)

עני חשוב כמת [הנותן צדקה כמחיה מתים, צדקה תציל ממות, לתת לעני מבוקשו, מצוה לקיים דברי המת] [לך שוב מצרים כי מתו כל

האנשים המבקשים את נפשך] [ד, יט] [קב ונקי, תשע"ח](#) [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

חמורו של משיח [כיצד בא לידי ביטוי במצרים? מדוע זכה החמור בשונה מיתר הבהמות הטמאות למצווה על שמו [פטר חמור]:

[וירכיבם על החמור] [ד, כ] [שיעורי הרב רוזנבלום, תשס"ט](#) [המשך נושא זה בפרשת וארא ובא שנת תשס"ט]

חמורו של משיח [החובה לרומם את המשפחה לדרגתו, נסיעה פרטית או נסיעה ציבורית, רכב שרד, שליטה מושלמת על החומר, לא

להזניח את האשה והילדים, חטא עץ הדעת נבע מכך שאדם הראשון שוטט בעולמות עליונים אך השאיר את האשה עם הנחש] [עינינו גל,](#)

[תשפ"ב](#)

וירכיבם על החמור – לא חמור אחד מהם נשאתי [וירכיבם על החמור] [ד, כ] [מפיק מרגליות, תשפ"ב](#)

פדיון הבן בהסכמת אבי הבן [ישראל, אדם חשוב] לקבל מתנה מכהן [בני בכורי ישראל] [ד, כב] [מגישי מנחה, תשע"ו](#)

האם ישראל קרוים 'בנים' למקום, ומתי? [המקור לכך, פסול עדות, חשיבות, חיבה יתירה, כשאנשים מקיימים את התורה] [בני בכורי

ישראל] [ד, כב] [עיון הפרשה, תשע"ז \(עמ' סח\)](#)

האם מצות מילה מתקיימת גם בלילה? [ד, כה] [אשכול יוסף, תשע"ו](#)

מילה בהרדמה [הרדמה מקומית או מלאה, האם מתקיימת המצוה בישן, שליחות של ישן, שמירת המקדש בשינה] [ד, כה] [נוה ההיכל,](#)

[תשע"ו](#)

על מה סמכו העולם לנשק בבית הכנסת הרי זה איסור? [ויפגשוהו בהר האלוקים וישק לו] [ד, כז] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [קול יעקב,](#)

[תשע"ו](#) [פיקודיך דרשתי, תשע"ט](#)

האם משה עשה את האותות בשבת? [ד, ל] [נוה ההיכל, תשע"ד](#)

גזירת פרעה לעם לקושש בעצמו תבן [הם ילכו וקוששו לעצמם תבן] [ה, ז] [נועם אליעזר, תשע"ט](#)

סיכון עצמי להצלת אחרים [שוטרי בני ישראל הוכו כדי להשלים את מכסת היצור של בני ישראל] (ויזכו שוטרי בני ישראל) [ה, יד]
מלאכת מחשבת, תשפ"ב

קושי השעבוד מתגבר לפני גאולת מצרים ולפני הגאולה העתידה (ומאז באתי אל פרעה... הרע לעם הזה) [ה, כג] הרב יהודה
אייזנשטיין שליט"א, תשפ"א אספקלריא, תשפ"א (עמ' יד)

חסד בארץ לא זרועה (ומאז באתי אל פרעה... הרע לעם הזה) [ה, כג] עמוד החסד, תשפ"א

הקדמת התור לעשיר על פני העני בחדרו של 'דברי חיים' מצאנו - כמשל להנהגת ה' (ומאז באתי אל פרעה... הרע לעם הזה) [ה, כג]
תורה והוראה, תשפ"א

מעניני דיומא: ימי השובבי"ם

חיזוק בפרשיות שובבי"ם [א, א] מאור השבת, תשע"ה מעיונות מהרצ"א, תשע"ה תשע"ו פנינים מרבינו אור החיים הקדוש, תשע"ז
שיחת המשגיח הגר"א דסלר, תשע"ז עשר עטרות, תשע"ט להשיב נפש, תשפ"ב

שובו בנים שובבי"ם אספקלריא, תש"פ (עמ' קיט)

תיקון ימי השובבי"ם [תיקון חטא ביטול תורה] ותתענג בדשן, תשפ"א עשר עטרות, תשפ"א

ברוך הבא לגן הפעמון' - ימי השובבי"ם ושבת דן [מאסף לכל המחנות, עמוד חשמל וארון חשמל] אז נדברו, תשפ"א

אריכות הגלות - בעוון ביטול תורה וידבר משה, תשפ"א

'זמן שובבים' - תהליך כור היתוך אספקלריא, תש"פ (עמ' קכא)

טעימה ממתק-דבשה של חוויית השובבי"ם / מיומנו של בחור אספקלריא, תשפ"א (עמ' רלז)

תפקידנו בשבועות אלו לחזור ולהוליד את הצורה האמיתית [ימי השובבי"ם, בקראית התורה אנו חוזרים ומקבלים את התורה, הבריאה מתחדשת מידי שנה באופן שונה, יציאת מצרים בריאה של יש מאין] חשבת' דרכי-במשנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל, תשפ"א

שנים מקרא ואחד תרגום - ימי השובבי"ם [רבי צדוק הכהן - על אנגליה - ארץ צרה יציאה מן המיצר] אספקלריא, תשפ"א (עמ' קי)

שובו בנים שובבי"ם - ארפא - משובותיכם אספקלריא, תשפ"א (עמ' קסג)

עבודת ימי השובבי"ם אספקלריא, תשפ"א (עמ' קסה) אשיחה בחקר, תשפ"ב

נושא אקטואלי: ניטל

'ניטל' והנהגותיו עשר עטרות, תשע"ט

מנהגי ישראל בליל 'ניטל' יתד המאיר, תשע"ט (סי' נ)

המנהג שלא ללמוד ב'ניטל' אספקלריא, תשפ"א (עמ' קעא) מעיונות מהרצ"א, תשע"ד

נושאים אקטואליים:

שו"ת עם הגר"ח קנייבסקי שליט"א – עשרה ראשונים בתפילה [ברוב עם או עשרה ראשונים, עיתוף טלית, צירוף אשה בעזרת נשים, נכנס ויצא, שוטה, קטן, אילם, שניים יחד, משלים מנין ואינו מתפלל איתם] [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

חיוב פיצויים על טיסה שהוקדמה – סוכן המוכר כרטיס טיסה ומתחייב לפצות על כל תקלה שתגרם מחמתו להפסד הטיסה [א: אם החברה ביטלה מיוזמתה את אותה טיסה שעתיים לפני הזמן המיועד, כך שאפילו אם הסוכן לא היה טועה, בכל מקרה הנוסע לא היה נוסע באותה טיסה. ב: אם המטוס יצא לדרכו, ולאחר שעה חזר לשדה התעופה בגלל תקלה שהתגלתה בו. ג: אם בטיסה היו כמה חולי קורונה מאומתים שהצליחו בעורמה להצטרף לטיסה, וכתוצאה מכך התברר בבדיקה בנחיתה שחלק ניכר מהנוסעים בטיסה נדבקו בקורונה, וכולם חויבו לשהות שבוע שלם בבידוד מלא. כך שבסופו של דבר, נגרמה 'תועלת' לנוסע שלא טס בטיסה שהוזמנה עבורו. ד: אם מטרת הנוסע היתה לצורך רכישת נכס מסחרי גדול מסוחר נדל"ן מפורסם בארץ ישראל, לאחר שסיכם עמו את כל פרטי העסקה, ובעקבות ביטול טיסתו, אדם אחר רכש הנכס במחיל מוזל, אולם התברר לבסוף שהמוכר היה נוכל, והרוכש השני הפסיד את כל הכסף שהשקיע ברכישת הנכס]. [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#)

קטן שהזיק – האם הוריו חייבים לשלם על נזקו? [גנב או הזיק, המעמיד בהמה על קמת חברו, בידים או בגרמא, גדול שהביא קטן למקום הנזק, ילדים שהזיקו כשהיו תחת שמירה של שמרטף, הזיק ע"י חפץ ששייך לגדול, גדול ששלח קטן להזיק, חושן המשפט] [שמעתא עמיקתא, תשפ"ב](#)

הנוגע בגופו אחר רחיצה – האם צריך מטילת ידים? [שמעתא עמיקתא, תשפ"ב](#)

סוד אותיות מנצפ"ך [טעמא דאורייתא, תשפ"ב](#)

שהחיינו על פירות חדשים [האם ברכת 'שהחיינו' אחת יכולה לפטור שתי ברכות, ברכה על פרי חדש, האם פוטרת מיני פירות חדשים נוספים, אם מונחים שניהם לפניו, לילל שני של ראש השנה, האם הבאת פרי חדש מעכב לברכת 'שהחיינו', המנהג בברכת 'שהחיינו' בהכנסת ספר-תורה, ובחנוכת הבית, כיצד ינהג הלובש כמה בגדים חדשים, והפוגש מספר חברים] [עין יצחק, תשפ"ב](#)

היכן יברך מי שאינו יכול לברך מיד לאחר הסעודה? [ברכת המזון, אברך ת"ח המשמש בקודש כמשגיח בישיבה בשעת תפילת שחרית, ועל כן הוא צריך להיות בישיבה מדי בוקר עד השעה תשע, ובשעה תשע וחצי עליו להיות כבר בחיידר שבו הוא מלמד. ומכיון שהדרך לביתו אף היא לוקחת כמה דקות אין לו את האפשרות לברך ברכת המזון בביתו לאחר ארוחת בוקר בשוב הדעת ובכונה כראוי, ויש לו שתי אפשרויות: יטול עמו מעט פת ויברך בחיידר בשעת ההפסקה, או בהפסקה ירוץ לביתו ויברך שם ויחזור לחיידר. האם מותר לו לנהוג לכתחילה כאפשרות הראשונה או שלכתחילה עדיף לו לנהוג כמו האפשרות השנייה, פת שחרית] [ישמע משה, תשפ"ב](#)

האם מותר לעיין בחשבונות בשבת כדי לדעת האם הגלידה חלבית או פרוה? [שטרי הדיוטות, עם צורך בטלטול ובלא טלטול, כשאינו צריך לשטר אלא למידע שבו] [ישמע משה, תשפ"ב](#)

ברכת המילה מרחוק [בתקופת הקורונה, כשהסב בחו"ל] [ישמע משה, תשפ"ב](#)

עליית מחירי 'חד פעמי' [קיום חוזה שהשתנו הנסיבות הכלכליות, קייטרינג התחייב למחיר מסויים ועלו מחיר הכלים החד פעמיים. שילם כסף על מטלטלין, והשתנה השער. ההבדל בין קנין כסף על מטלטלין - להתחייבות לספק סחורה. התחייב לזון את בת אשתו חמש שנים, והתייקרו המזונות. מחלוקת הפוסקים בדן התייקרו המזונות ה"נל, ביותר מהשכח. מכר על תנאי שכל אונס שיוולד ישלם, וקרה אונס לא שכח. השכיר בית והתחייב לספק עצים, והוקרו העצים. התחייב כסף על שידוך בתו וירד מנכסיו, האם יכול לטעון שעל דעת כן לא התחייב. 'אומדנא המבטלת מקח והתחייבות. האם יש הבדל בין הוקרו המזונות ה"נל, לדין שידוך בתו כו' וירד מנכסיו] [בינת המשפט, תשפ"ב](#)

טענת 'קים לי' [הדיין טוען או בעל הדין – קים לי כדעת מיעוט – קים ליה נגד השו"ע והרמ"א - אשכנזי תובע ספרדי והשו"ע מחייבו והרמ"א פוטר ולהפך – דיין ספרדי ומתדיינים אשכנזים איך יפסוק ולהפך, בית הדין, טועה בדבר משנה, טועה בשיקול דעת, דעת הדיין

כשפשטה הוראה נגדו, רוב פוסקים מול מיעוט פוסקים, בארץ ישראל, תושבות, דיון בין אשכנזים או דיון בין ספרדים, הדיין עושה את הדין, כשבעל הדין לא טוען בעצמו 'קים לי' [\[אבני משה, תשפ"ב\]](#)

חיוב נזיקין חיוב דמי החפץ שנפחתו או השלמת החיסרון של הניזק? [הזיק חפץ שאינו שוה רק לבעליו כגון: תעודת זהות, כרטיס אשראי, רישיון ומפתח של בית - הזיק דבר שלבעליו שוה יותר כגון משקפים, חליפה- הזיק רכב האם משלם לפי תיקון או לפי הפחת - הזיק אתרוג מהודר - הזיק נעל אחת, האם הזכות של הניזק לבחור תיקון או פיצוי, חובת הטרחה על מי, כשיש הגבדל במחיר החפץ עליית מחירים או ירידה, לפי מידה או לפי דמים, ערך סנטימנטלי, חפץ בעל ערך ממשי אך רק לאדם אחד, נזק תוצאתי - הזיק מחשב והיו בו חידושי תורה או מאגר לקוחות, הזיק אתרוג מהודר האם משלם דמי אתרוג רגיל, המזיק חפץ שאול - והשואל התפשר עם המשאיל, המזיק חפץ מבוטח] [\[אבני משה, תשפ"ב\]](#)

השבת אבידה (א) [הקשר בין המשפט הישראלי למשפט העברי, מציאה בחדר הכספות של הבנק, חוק השבת אבידה, מתי חצירו קונה לו, חשמלאי שמצא כסף מוסלק במנורה ישנה, כותל ישן, כשהבעלים טוען שהחפץ שלו והסיח דעתו ממנו, עיתונים המחולקים חנים בחדרי מדרגות, יאוש בעלים לפני שהגיע האבדה למוצא, המוצא מעות כיום, המוצא מעות במכונת שתיה, יאוש במקום בו יש מצלמות אבטחה, שכח כסף בכספומט, מעות בבית כנסת, החזרה 'לפנים משורת הדין', האם יש חיוב למוצא לבדוק במצלמות האבטחה, מצא אבדה של קטן, החזרת אבדה אחר יאוש מדין 'חוק השבת אבידה', מסירת אבדה למחלקת אבדות ל משטרת ישראל, אבדה במקום שאינו משתמש כלל, במקום משתמר קצת, ובמקום המשתמר היטב, מציאה בעיירות גדולות, חפצים במקוה, מחשב בבית מדרש, אופניים וכו' בגינה או בחדר מדרגות, מזוודה בתחנת אוטובוס] [\[אבני משה, תשפ"ב\]](#)

נתקל בכבל של מכשיר ושברו האם חייב לשלם על הנזק? [המניח את הכד ובא אחר ונתקל בו, הנחה במקום שיש רשות להניחו, כשהנתקל לא ידע, במקום חשוך ונתקל והוזק או הזיק, כשחסם את הדרך ע"י החפץ, כשחסם את הדרך ברשות, כשהנתקל רץ] [\[שמעתא עמיקתא, תשפ"ב\]](#)

האם מועיל משגיח כשרות בגבינות הנעשות ע"י עכו"ם? [כשרות מוצרי חלב, מי הבעלים על החלב, מי עושה את פעולת הגיבון] [\[שמעתא עמיקתא, תשפ"ב\]](#)

ברכות הנהנין [הברכה וכוונתה. מעלת הברכה במאכל משובח. לימוד הלכות ברכות. גדר פת הבאה בכיסנין. האם מעין שלש מועיל במקום ברכת המזון. האם ברית ותורה ומלכות בית דוד מעכב בברכת המזון. ההבדל בין מעין שבע למעין שלש] [\[ותתענג בדשן, תשפ"ב\]](#)

הנחת ספרים וחפצים על בימת קריאת התורה [לב בית דין מתנה] [\[קדושת בתי מקדש מעט \(ע\), תשפ"ב\]](#)

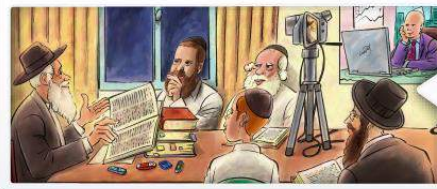
עובר שלא יצא ראשו - האם נחשב 'רודף'? [רודף בלא כוונת רדיפה, רודף באונס] [\[אהלי טהרות \(פ\), תשפ"ב\]](#)

אילן שנטעו למצוה - האם חל בו דין ערלה? [\[אהלי טהרות \(פ\), תשפ"ב\]](#)

הגרלות בשבת בארגון תורני לילדים [האם מותר לעשות הגרלה בשבת "באבות ובנים" או "בחברת תהלים" על פרס שקונים מכספי חברת התהלים, כשאחד המשתתפים זוכה בהגרלה, כשכולם מקבלים פרס ועושים הגרלה לסדר מי יקבל ראשון. לעשות הגרלה בשבת באופן שההורים משלמים עבור הפעילויות והפרסים כמו "במתמידים" או "באירגון לבני הישיבות" והתלמידים נבחנו בע"פ והתחייבו להם ספרים ורוצים לעשות הגרלה לחלק את הספרים. כשהספרים אינם שווים, כשהספרים דומים בשווים זל"ז. אם כל הספרים זהים ממש וההגרלה היא רק למען הסדר מי יקבל ראשון. הבעיות בהגרלה בשבת: חשש 'מידה ומשקל ומנין', משום מקח וממכר, משום משחק בקוביא, משום דאתי למיסרך - גם בחול. הגרלה לדבר מצוה, הגרלה ע"י פתקים] [\[בירור הלכה, תשפ"ב\]](#)

האם מותר להודיע למלוה שחתימת הערבות שלו מזוייפת? [איסור לשון הרע, כשמלוה לא תכנן לגבות כסף מהערב שהוא תלמיד חכם, הגר"א גניחובסקי זצ"ל, הפסד תרומות למוסד, אינו מתיר סיפור לשון הרע, האם מותר לאדם שנחשד בדבר שאינו כהוגן לומר שהוא לא עשה כאשר ממילא יודע מי כן עשה, היתר לשון הרע כדי לשמור על שמו הטוב, כבוד האדם, האם הוא מגדרי היתר לשון הרע 'לתועלת' או הוא מגדרי מניעת הגעת הגנאי אל עצמו, כמעמיד סכר בפני אמת המים לסכור את שדהו, האם מותר לפועל שנחשד בגניבה ע"י מעסיקו לספר מי עשה את העוולה, סתירה בדברי חפץ חיים וההבדל] [\[הרב אברהם זנגר שליט"א\]](#) [\[פניני הלכה מראשי חברות\]](#)

[\[בישיבת מיר, תשפ"ב\]](#)

טעה וחתם 'משמח חתן עם הכלה' בברכה שישית בשבע ברכות [ח"ב] ? [מטבע שטבעו חכמים, פתיחת ברכה וחתימתה, התחיל

ברכה מעין שחרית וסיימה מעין ערבית] **[הרב אליסף פרלמן שליט"א]** [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

האם מצינו שחז"ל תיקנו ברכה כה"ג שיכולה להתברר למפרע כברכה לבטלה ? [פולמוס] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' רה\)](#)

כשהמקדש בשבת עומד בקידוש האם ראוי לשומע לשבת ? [מעדני כהן, תשפ"א](#)

עוסק במצוה האם פטור מ'כבוד התורה' ? [הכנסת ספר תורה בזמן שבע ברכות, העוסק במצווה של 'בן אדם לחברו' האם נפטר

ממצוה, חולים ומשמשיהם פטורים ממצוות סוכה] [מעדני כהן, תשפ"א](#)

קידוש במקום סעודה בשבת [שני דינים בכך, חובת היום וחובת הסעודה, קידוש לחולה האוכל ביום כיפורים, לא קיקידש בליל שבת

ומקדש ביום אינו מדין 'תשלומין', יום כיפורים החל בחול ויום כיפורים החל בשבת לגבי קידוש לחולה האוכל בן] [שיעורי הגר"ע מדלוב](#)

[שליט"א.](#)

אכילת בשר וחלב בסעודה אחת על ידי קינוח והדחה [קפה בחלב אחר קידוש בליל שבת מוצאי צום עשרה בטבת, אי צירוף בתשעת

הימים לזימון בין אוכלי בשר למי שאינו אוכל בשר] [מעדני כהן, תשפ"א](#)

החלפת היום בקבלת שבת - קיבל שבת האם יכול לברך על לבישת ציצית [מצוות ציצית האם חיובה ב'יום' או בזמן ראייה, זמן

ציצית משיכיר או מעלות השחר, האם כבר נהיה לילה, האם קבלת שבת היא התחלת היום הבא לדיני התורה, האם קבלת יום טוב

מפקעת דיני היום הקודם לגבי מצות סוכה – שמיני עצרת, המקבל עליו את חג השבועות מוקדם האם מפקיע מעצמו דין 'תמימות' של

ספירת העומר, תוספת יום טוב האם מפקיע את דיני היום הקודם, קיבל שבת האם יכול לענות לקדושת מנחה – תרתי דסתרין] [מעדני](#)

[כהן, תשפ"א](#)

אונאה במחירי מוצרים כיום [שתות, מחיר קבוע, מטלטלין, בהודעה לקונה, קרקע, שכירות, קבלן, קבעת רמת המחיר לפי רמת

הקונה, רמת שירות גבוהה, מחיר מונה במונית, דינא דמלכותא, ארץ ישראל אינה המערב הפרוע, מכירת ארבעת המינים לסוכות, חריגה

קטנה במחיר הנמצא בפיקוח, לפני עיור מצד הקונה. אונאת דברים: בירור מחירים כשאינו רוצה לקנות] [לענין הלכה, תשפ"א](#)

שליחות לבצע מצוה שהמשלח חייב בה בעצמו [העושה שליח להנחת תפילין, אם ניח השליח שני זוגות תפילין, בשליחות מעשה אין

צריך שהשליח יהיה בר חיובא, שליח בית דין למלקות האם הוא מבצע שליחות או מקיים חיוב עצמי] [מעדני כהן, תשפ"א](#)

ברך המוציא וזכר שהפת טבל וצריך להפריש תרומות ומעשרות [האם יפריש במחשבה בהרהור או בלחש, הטובל בשבת ומברך,

וידוי בין התקיעות בלחש, אמירת ברוך שם כבוד מלכותו בלחש] [מעדני כהן, תשפ"א](#)

כבוד הבריות [גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה, איסור בשב ואל תעשה במקום כבוד הבריות, תוספות חידשו לחלק בין

בזיון גדול לבין בזיון קטן, ההבדל בין שב ואל תעשה ובין קום ועשה, הפרשת חברו מאיסור במקום כבוד הבריות, הרואה את חברו לובש

כלאיים, כשחברו שוגג, כבוד הבריות באיסור דרבנן, ההולך בשבת ונפסקו ציציותיו [אז הטלית נחשבת למשאוי ולא בגד], איסור טלטול

מהתורה ברשות הרבים לאיסור דרבנן בכרמלית, גדר האיסור שנדחה, דבר שהוא בזיון רק לאדם מסויים, כשיכל בקל למנוע את הגנאי,

גנאי קטן, שני איסורים מדרבנן, אמירה לנכרי, כבוד הבריות באיסורי שבת, טלטול מטפחת לקינוח האף, קריעת נייר טואלט בשעת

הדחק, הסרת תכשיר לצביעת המים באסלה, צביעת שערות לבנות מחמת צער ובזיון מבני אדם, איסור בל תשקצו מפני כבוד הבריות,

להעיר לחתן בר מצוה על טעויות בקריאת התורה] [עולמות, תקמד](#)

קריאת ספרי חולין בשבת ובחול [מושב לצים, אל תפנו אל האלילים, כשאין קשר לעבודה זרה, דברי הבל, האיסור משום ביטול

תורה, בנשים, עראי, לצרך גופו, לצורך לימוד, לצורך עסקיו] [בירור הלכה, תשפ"א](#)

אכילת תפוחי אדמה בהלכה ובמנהג [קשה לשכחה, ברכתו, אכילתו בפסח, אכילתו ככרפס בשאר ימות השנה, קוגל תפוחי אדמה,

אדם לא נברא רק כדי לאכול תפוחי אדמה, גזירת קטניות] [נחלתנו, תשפ"א](#)

תפילת תשלומין ודיינה [התעורר ושב לנמנם האם יכול להתפלל תשלומין, היה עסוק בשיחה ועבר זמן תפילה, הלך לישון מאוחר וידע

שיקום מאוחר, תשלומין של מנחה של ערב שבת בתפילת ערבית, לצאת בברכת מעין שבע ידי תשלומין של מנחה, בערבית מוצי"ש האם

אומר אתה חוננתנו פעמים, לא התפלל ערבית במוצאי שבת מתי אומר אתה חוננתנו, תשלומין בראש חודש, גדרי תפילת תשלומין]
אזמרה לשמך, תשפ"א

טלטול תאורת חירום בשבת [טלטול השלהבת, השלהבת בימי חז"ל ובימי הראשונים, טלטול מכשירי חשמל, מוקצה מחמת חסרון כיס, שמא ינתק, תאורה עם חוט להט, תאורת לד ללא חוט להט, יום טוב] **עומק הפשט, תשפ"א**

האם נוהג בקטן - ספק דאורייתא לחומרא? [קטן המסופק אם ברך ברכת המזון, קטן חיגר שעתיד להירפא כשיגדל האם חייב בעליה לרגל, מצוות צריכות כוונה בקטן, חיוב קטן באכילת קרבן פסח, אשה להוציא קטן בברכת המזון, קטן להוציא קטן בברכת המזון, קטן שהגדיל בתוך שיעור עיכול, חיוב חינוך בגדול, לחנך קטן בלולב שאול ביום טוב שני של חג בחו"ל, תשובות, כהן טומטום קטן האם נטמא למתים, האם אשה מוציאה קטן בהבדלה, חינוך כללי להרגיל קטן במצוות, חינוך לקיים מצוה ומצוה להלכותיה, הבדל בין קטן לקטנה בדין ספק דאורייתא] [הרב אברהם זנגר שליט"א] **פניני הלכה-ראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"א**

טעמי ההמתנה בין בשר וחלב **ותתענג בדשן, תשפ"א**

טומאת כלי במחשבים ופלאפונים (ג) [בגלל החוטים שבהם] **אהלי טהרות (מט), תשפ"א**

טומאת כלי בסטנדר [כולו עץ ומעמידו מברזל, האם המתכת משמשת את העץ, או העיקר הוא המתכת והעץ משמש את המתכת בראשון] **אהלי טהרות (מט), תשפ"א**

החזר נסיעות לעובד - מי זוכה בו? [נתן מתנה לקטן האם זכה בו אביו, עובד קיבל הוצאות נסיעה ומצא טרמפ חינם, או הלך ברגל, או נסע באוטובוס במקום מוגיף, אשת איש שקיבלה דמי מזונות מבעלה והוזלו המזונות או צמצמה ממאכלה, מי זוכה בהפרש, חברת תעופה שהחזירה דמי כרטיס לנוסעים שהגיעו למספר נסיעות רב, האם החזר לעובד או למעביד, שליח שהרוויח, אומדנא] **בינת המשפט, תשפ"א**

האם מותר להדליק נרות שבת וחג במצית אלקטרוני? [מצות הדלקת נר שבת, קבלת שבת בהדלקת נרות, הדלקה ע"י האיש, כיבוי גפרור שהדליקו בו את הנרות, ברכת הנשים אחר הדלקת הנר, איסור מבעיר כשאין דבר המתכלה, איסור סגירת מעגל חשמלי, איסור בהמשך הלחיצה [מצמצם], כיבוי גחלת של מתכת, גרם כיבוי במצית גז, הדלקת רוב הפתילה] **שמעתא, עמיקתא, תשפ"א**

האם מועילה מחילה באיסור ריבית כמו החזרת המעות? **שמעתא, עמיקתא, תשפ"א**

צורת החלות בשבת ובחג [קלועות להיכר שהן פרווה, עגולות מראש השנה ועד שמחת תורה, כתר מלוכה, סימן לאריכות ימים, העיגול כמסמל אחדות, חג שחל בשבת האם צורת החלה קלועה או עגולה] **בינת ההלכה, תשפ"א**

חלב סויה בארוחה בשרית [מראית העין, בשר בחלב, הרחקות, והייתם נקיים, חשד] **בירורים בהלכה, תש"פ**

'אגירת' חלב בישיבה [האם מותר לשמור חלב המיועד לארוחת הבוקר, לשימוש במשך היום, נגד רצון הנהלת המוסד] **וישמע משה, תשפ"א**

מקור דין אכילת קרבן פסח צלי ולא נא מבושל [צלי קדר, אכילת פחות מכזית, בישול חצי שיעור] **נוה היכל, תשפ"א**

נרות בעמוד התפילה של החזן - כנרות לכבוד שבת קודש ליד שולחן האכילה **וישמע משה, תשפ"א**

משגיח שקנס בחור ישיבה בשבת על התנהגות שאינה הולמת - האם רשאי ליטול את הכסף לעצמו [שכר שבת, מעשה שבת] **וישמע משה, תשפ"א**

אספו כסף מנדיבים לשמחת חתונת ראש הישיבה - מה יעשו במותר הכסף? [צדקה, צרכי ראש הישיבה לפי מצבו, צרכי הבחורים] **וישמע משה, תשפ"א**

איסור קבלת צדקה מן הנכרי [ביבש קצירה תשברנה, קבלת מענק מעירייה בחו"ל לטובת ישיבה בא"י הנושאת שמו של אחד מגדולי ישראל, קבלת צדקה מאדם פרטי, קבלת צדקה לשם פרסום עצמי של הגוי, כפיצוי לעם היהודי, קבלת צדקה מתקציב ציבורי – עירוני, הנצחת שם תורם גוי על תרומתו במוסד] **פניני אי"ש, תשפ"ב**

במקום שבעלי תשובה עומדים – הקדשת זמן רב לבעל תשובה בתחילת הדרך מול שאלות של תלמידי חכמים מובהקים
[קדימות, קירוב] [פניני אי"ש, תשפ"ב](#)

השלמת מנין - קודם נץ החמה [תפילה 'בציבור' או תפילה בזמן, תפילה בנץ במהירות או תפילה מאוחרת במתינות] [וישמע משה](#).
[תשפ"א](#)

נטילת ידי הכוהנים ע"י לוי [מעלת הלוי, יטול ידיו קודם לכן, נטילת ידיים ע"י בכור, פטר רחם נפדה, ולא יוצא דופן, כשאין לוי או בכור יטול הכהן לעצמו ולא ע"י כהן אחר, ברכת כהנים, נשיאת כפים, נטילה מברז] [בינת הלוי, תשע"ט](#)

האם גם בספק מצות עשה אדם מחויב להוציא עד חומש מנכסיו כדי לצאת ידי הספק? [המסתפק האם אכל מצה או נטל לולב, שמחויב לחזור ולעשות המצוה מדין ספיקא דאורייתא לחומרא, האם גם ככה"ג מחויב להוציא על כך עד חומש מנכסיו, או שנימא דהוי ספק ממון, וספק ממון לקולא, פדיון פטר חמור, ספק מצוה לעניין כפיה, אדם מבקש צדקה ויש ספק האם הוא נצרך או לא, האם השאלה היא בספק ממון ולקולא, או שאלה בספק איסור תורה ולחומרא] [שיעורי ליל שבת-הגרב"מ זילברברג שליט"א, תש"פ](#)

המקפיד על כוס בשיעור חזו"א, וחמיו מקדש על כוס שאין בה שיעור זה, מה יעשה [חמיו מקדש על כוס שקיבל מאביו שאין בה שיעור חזו"א, ולעשות קידוש לבדו ג"כ אינו יכול כיון שחמיו מקפיד על כך, המקדש דעתו אף על היין שבבקבוק וישתה האברך ממנו מלוא לוגמיו, יכוין לצאת מחמיו רק בדברים ולא בכוס כמו בליל הסדר שלכל אחד כוס משלו, ויכוין שהבקבוק הוא הכוס שלו] [שיעורי ליל שבת-הגרב"מ זילברברג שליט"א, תש"פ](#)

להקריב קרבן 'תמים' [גם מנחה ונסכים 'תמימין', 'תמים' וגם 'מובחר', המקריב עוף מחוסר אבר, מום עובר, המטיל מום ביגרמאי, לשמור על התמימות, תמים יהיה, להביא מובחר] [שיעורי בינה הגר"ב שרייבר שליט"א-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' יב\)](#)

שליח הציבור וברכת כהנים [להמתין לסיום הברכה ואמן מהקהל, הקראה לכהנים בקול רם, דעת המאירי והפוסקים והמוזכר בזוהר, שפע ברכת כהנים] [בינת ההלכה, תש"פ](#)

לאיזה חולה מותר לקחת רפואה בשבת? [התחיל לקחת לפני שבת, ספק אם מותר לו, איסור שחיקת סמנים כיום, הורדת חום במדחום כספית בשבת] [בינת ההלכה, תש"פ](#)

תרופות בשבת [מובהקת, סגולית, שחיקת סמנים] [בינת ההלכה, תש"פ](#)

האם מותר להכשיל את חבירו באיסור קל כדי להצילו מעשיית איסור חמור? [לפני עיוור, חטא כדי שיזכה חברך, נוח ליחבר לעבור איסור קל כדי להציל עם הארץ מאיסור חמור, שמיעת לשון הרע כדי להרגיע את השומע ולמנוע המשך הסיפור לאחרים, אשה להקיף ראשו של איש הממעטת בכך את איסוריו, נתינת נבילה למומר כדי להצילו מאיסור נבילה וחזיר, להגיש מאכל לאדם שידוע שלא יברך, לשלם שכר לימוד עבור תלמוד תורה, לשחד דיין להצילו מהטיית הדין, להדריך נוהג ברכב בשבת, למונעו מלעצור פעמים רבות] [שיעורי ליל שישי-ישיבת ברכת יצחק, תש"פ](#)

מד-חום חד-פעמי בשבת [רפואה, מונח על המצח ולאחר כמה שניות מאירות בו שתי אותיות, וכשאין חום מאירה אות אחת, האם השימוש בו מותר בשבת, איסור כתיבה או מחיקה, שאילה ב'אורים ותומים' בשבת, כתב שאינו מתקיים, פתיחת ספר שכתובות אותיות על צידו] [עין יצחק, תש"פ](#)

תפילה לרפואת גוי [האם מותר לרפאות גויים, עובדי עבודה-זרה, הרמב"ם כרופא במצרים, האם ישמעאלים עובדי עבודה-זרה, נוצרים ומוסלמים, מגע בין של איזה גוי אסור בהנאה, כתיבת קמע לרפואת גוי, התועלת בתפילה הגורמת קידוש ה', היחס בין גר צדק לאביו הגוי] [עין יצחק, תשפ"א](#)

האם יש להקדים שונא לאוהב בנתינת צדקה? [הקדמת שונא לאוהב במצוות פריקה וטעינה בכדי לכופ את יצרו, במצוות הלואה, בביקור חולים, במשלוח מנות] [האיחוד בחידוד, תש"פ](#)

עובר ברחוב ונעצר להסתתר מהגשם תחת סככה, ומתברר שהיא שייכת לבית עבודה זרה [הנאה מעבודה זרה, לישיב בצילה, בית תיפלה, כשמרפסת בית התפילה בנויה בחריגת בניה, פולשת לשטח הציבורי, איסור הנאה מצל, איסור הנאה משעון של בית עבודה זרה] [\[האיחוד בחידוד, תשע"ח\]](#)

זימון [ברכת המזון, אמירת 'רבתי נברך' האם היא חלק מהזימון, אם אחד מהשלושה לא שמע צריך לומר שוב, מדוע פותחים 'רבתי נברך', כוונת 'שאכלנו משלו', הזמנה למילי דקדושה] [\[האיחוד בחידוד, תשע"ז\]](#)

השכרת דירה למחלל שבת [הדלקת חשמל, שימוש במעלית, 'לפני עיוור', 'מסייע לידי עוברי עבירה', בין השכרת דירה למגורים להשכרתה לעסק, כשניתן לשכור דירה זהה מאדם אחר, שמא השוכר ימות או ישוב בתשובה, מרבה בשיעורים באיסור לפני עיוור, הבדל בין המצב בחו"ל למצב בארץ ישראל, האם אסור 'להכשיל' רק בזמן האיסור או אף קודם זמן האיסור, לכבד אורח במזון ושתייה אף שלא יברך, כי אחרת יכשילו באיסור "שנאה" שהוא חמור יותר, להשכיר דירה למחלל שבת כשביתו הקודם היתה מעלית ובבנין זה אין מעלית, להשכיר דבר שאינו מיוחד לעבירה, איסור מסייע במומר] [\[שיעורי הגר"ט זנגר שליט"א, תש"פ\]](#)

חתימת ערבים על גמ"ח בשבת במקום פיקוח נפש [האם בעל גמ"ח יכול לחייב עדים לחתום על ערבות לצורך הלוואה כסף בשבת במקום פיקוח נפש, דיני ממונות בפיקוח נפש, כשמכיר את הערבים ניתן לקבל מהם תקיעת כף שיחתמו על השטר במוצי"ש, חובת קופת גמ"ח ציבורית לשמור על כספי הגמ"ח ולהלוות בחתימת ערבים טובים, עדות שקר משום פיקוח נפש, אסור להציל עצמו בממון חברו, ספקו של דוד המלך, פלישתים בגדיש, לא תעמוד על דם רעך אינו משעבד את ממון הזולת, חובת הצלה, זכות הקנין, כשבעל הממון נמצא במקום ההצלה, האם רופא יכול לתבוע ממון על הצלת נפשות, לווה ממון להציל יהודי בתקווה שהציבור ישתתף עמו בפירעון ההלוואה, כשאין לניצול כסף האם יכול לקחת ממון חברו כשיודע שלא יוכל להחזיר] [\[האיחוד בחידוד, תשע"ד\]](#)

האם רשאי אדם להסתיר ידיעת מראי מקומות מחברו המדפיס ספר בנושא, כאשר יודע שהמ"מ ודאי יעשירו את ספרו? [הסיבה: בדעתו בעתיד להדפיס בעצמו ספר בנושא, ורצונו כי יהיו דבריו נודעים לראשונה מספרו שלו, זכויות יוצרים, פרסום שיעורים של אדם או קיבוץ מאמריו בספר ללא רשותו, השגת גבול, המלמד תורה לאחרים, האם פרסום מראי מקומות הוא בכלל 'תלמוד תורה', עין טובה, חסרון בקיאות במראי מקומות, חסרון בקיאות במראי מקומות אינו מוריד בהכרח מגדלות בתורה] [\[האיחוד בחידוד, תשע"ב\]](#)

כמה לשלם עבור הידור מצוה - או כדי לצאת ידי כל השיטות [המזבז על יבזבז יותר מחומש, מקורו מיוסף והמצרים, הידור מצוה עד שלישי, הידור ממוני והידור איכותי, ללכת ביום כיפור בגרביים להדר במצוות 'ועיניתם את נפשותיכם' נעילת המנעל, הדלקת נר חנוכה לבני ישיבות הנהוגים לדעת השו"ע, ולא נמצאים בביתם בחנוכה, בכל הלכות שבת האם להחמיר כדעה המחמירה לצאת ידי ספק לקיים מצוות שבתון, כשמבטל בכך מצוות עונג שבת, הידור מצווה בגוף המצווה לעשותה נאה, אך לא לצאת ידי חובת כל השיטות, להדר כדי להראות חביבות המצוה] [\[מעדני כהן, תש"פ\]](#)

להדליק נרות המהדרין ללא הדלקת נרות עיקר המצווה [יש לו בשעת הדלקה רק נר אחד, אחר שיכבה נר זה יגיע שאר הנרות, האם ידליק את נר איש וביתו מיד בזמנו ואח"כ ידליק נרות ההידור בעצמם או שאי אפשר לקיים מצוות ההידור בלא מצוות העיקר לכן אפשר שימתין לקיים המצווה בהידור ואפי' בזמן מאוחר יותר] [\[מעדני כהן, תש"פ\]](#)

פת שנילושה בחלב האם היא 'חפצא דאיסורא' או הרחקה בעלמא? [האם צריך להגעיל את התנור שנאפתה בו, האם מועיל לחלקה לחתיכות קטנות או לצורה מיוחדת באופן שלא יהיה חשש שתאכל עם בשר, האם מותר להעבירה לגוי או יש לחוש שמא ימכור אותה ליהודי, האם מותר לבטל חלב ביין לכתחילה או יש לחוש שישתהו עם בשר, פת שנתערב בה חלב אחר אפיה, עבר ואכל פת שנתערב בה חלב באפיה האם מברך ברכת המזון] [\[מעדני כהן, תש"פ\]](#)

טעות בקריאת התורה - קרא צוארו במקום צואריו [שינוי משמעות] [\[מעדני כהן, תש"פ\]](#)

טעות בקריאת התורה - בשני וחמישי ולא נשאר ג' פסוקים תקינים לעליה [\[מעדני כהן, תש"פ\]](#)

קבלת שבת לפני פלג המנחה [לנשים, לגברים, לדעת האר"י] [\[מנחת אשר, תש"פ\]](#)

שמע שיעור תורה שכבר שמעו בעבר, האם רשאי לומר שלא 'נהנה' ממנו, או שחסרה לו הרגשת 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים' [מסיר אזנו משמוע תורה, לימוד במקום שליבו חפץ, ביטול תורה כשאינו מחדש דברים נוספים] [\[האיחוד בחידוד, תשע"ב\]](#)

האם יש חיוב להעיר את הישן לצורך קיום מצוה? [להעיר ישן לצורך קיום מצוות קריאת שמע, ישן פטור, הוצאת ישן מסוכה לצורך אדם אחר, חיוב הצלה והשבת אבדה לאדם, השבת גופו, השבת רוחניותו, אבדה מדעת, להעיר כהן הישן באוהל המת, האם מותר לכהן לקבל בנייתוח השתלה של אבר מן המת, שוגג או אנוס, מה חשב קודם שנדרם] [שיעורי ליל שיש-שיבת ברכת יצחק, תש"פ](#)

מדיני שבת - הטמנה [בהפסקת חשמל האם ניתן להטמין את האוכל בתוך שמיכות, לחמם בקבוק תינוק בתוך מים חמים, להטמין עוף קר בתוך חמין, לשפוך מים חמים לטרמוס, הטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל, לעטוף סירים שעל הפלטה במגבת, להטמין מאכל לתוך החמין המונח על האש, האם מותר להניח חלה עטופה בנייר כסף בתוך תנור חם, מאכל שהוטמן בטעות באופן האסור, מה דינו] [מי דעת \(15\), תש"פ](#)

מדיני שבת - מגיס [לבחוש בקדירת החמין המתחיל להישרף, להוציא בכף אוכל מסיר המונח על האש, בדיעבד, תליית בגדים רטובים בבית, האם יש הבדל כיצד נרטב הבגד, טלטול בגדים רטובים בשבת, ניגוב רטיבות בשבת] [מי דעת \(17\), תש"פ](#)

מדיני שבת - כיבוס [האם מותר להרטיב בשבת בגד נקי, כיצד מותר לנגב ידים במגבת והרי היא נרטבת ע"י כך, האם מותר להכין רטיה בשבת] [מי דעת \(18\), תש"פ](#)

מדיני שבת - גיהוץ [קיפול הטלית בשבת, סידור המיטה בשבת, סחיטת פרי בשבת, אסור מדאורייתא, מדרבנן, מותר] [מי דעת \(20\), תש"פ](#)

מדיני שבת - איפור צביעה וגזיזה [האם מותר לאשה להתאפר בשבת, הסרת איפור מהפנים או לק מהציפורניים, מדוע מותר לאכול מאכלים אדומים בשבת הרי זה צובע את השפתיים, האם גם גזירת שיערה אחת אסורה מן התורה, תלישה או גזיזה] [מי דעת \(21\), תש"פ](#)

מדיני שבת - סירוק, תלישה [צמותיה של הילדה התפרקו האם מותר לשוב ולקולען בשבת, כיצד מותר לסרק את השערות בשבת, האם מותר לסרק "פאה" בשבת, ציפורן שנתלשה קצת האם מותר להסירה לגמרי בשבת, הוצאת לכלוך תחת הציפורן, חיתוך יבלת, האם מותר לקלף גלד של פצע בשבת] [מי דעת \(22\), תש"פ](#)

מדיני שבת - זריעה [האם מותר לחמם בקבוק של תינוק בתוך מים חמים, האם מותר לאכול סעודת שבת בחצר עם דשא, להעביר אגרטל פרחים ממקום למקום, החזרת פרחים שנפלו מהאגרטל אל המים, להוסיף מים לאגרטל בשבת, קיבל זר פרחים בשבת האם מותר להכניסו לאגרטל עם מים, להכניס או להוציא גרעין אבוקדו מצנצנת מים] [מי דעת \(23\), תש"פ](#)

מדיני שבת - זריעה [הזזת עציצים, עציץ נקוב, שאינו נקוב, ללכת או לרוץ על דשא, להריח מצח המחובר לקרקע, לברך ברכת האילנות, שימוש בסיכת ביטחון] [מי דעת \(24\), תש"פ](#)

מדיני שבת - הידוק ניפוח וקריעה [חיבור שני ניירות ע"י סיכה, ניפוח בלון או גלגל ים, ניפוח מיטת אויר, קריעת נילון נצמד או נייר כסף מהגליל] [מי דעת \(25\), תש"פ](#)

מדיני שבת - חיתוך, מכה בפטיש [שכח להכין נייר חתוך לפני שבת מה יעשה, האם צריך להקפיד שלא לקורעו במקום הנקבים העשויים לכך, האם מותר לחתוך תחבושת בגודל מסוים, כללי מלאכת כותב] [מי דעת \(26\), תש"פ](#)

מדיני שבת - כתיבה ומחיקה [האם יש איסור לכתוב ע"ג אותיות הכתובות כבר, לכתוב או לצייר באדי כפור שעל החלון, האם יש איסור לעשות באוויר סימני אותיות עם האצבע, לשחק בלוח כתיבה, למחוק כתם דיו, האם קיימת בעיה לאכול עוגה שיש ע"ג אותיות, הפרדת דיבוק שתי אותיות בספר תורה בשבת] [מי דעת \(27\), תש"פ](#)

מדיני שבת - כתיבה ומחיקה [האם מותר לקרוע את הדף בין האותיות, אותיות הכתובות ע"ג העוגה מדבר שאינו ממין העוגה, ספר שכתובות בו אותיות על חודי הדפים האם מותר לפותחו בשבת, עוגה שיש עליה אותיות האם מותר לאוכלה בשבת, החזרת ידית שנשמטה מדלת, הסרת חלון כפול נגד סערות] [מי דעת \(28\), תש"פ](#)

מדיני שבת - בונה [האם מותר להניח בשבת קרש בתוך שלולית מים כדי לעבור עליו, מדרכה שכוסתה בקרח, האם מותר לפזר עליה חול או מלח בשבת, האם מותר להרכיב לול או עריסת תינוק בשבת, סגירת בקבוק תינוק שיש בו הברגה, פירוק והרכבת בקבוק טרמוס, הגבהת והנמכת סטנדר] [מי דעת \(29\), תש"פ](#)

מדיני שבת - בונה וסותר [להגביה או להנמיך את ראש המאוורר בשבת, מפתח שנתקע במגירה או בקופסת תכשיטים וכדו', האם מותר לשבור את המנעול, פריצת דלת בית שננעלה, דלת בית שננעלה וילד בתוכה, הוצאת דלת והחזרתה מציריה, חיתוך חבל הנועל ארון] [מי דעת \(30\), תש"פ](#)

מדיני שבת - צידה [צפור נכנסה לבית דרך החלון האם מותר לסגור את החלון, האם יש איסור בסגירת הדלת או החלון כשיש זבובים בבית, אם נכנסו זבובים לקופסת הלחם כיצד מותר לסוגרה בשבת, דג באקווריום האם מותר לתופסו בשבת, הצלת דג קטן באקווריום מדג גדול ע"י תפיסת הגדול, הצלה בבעלי חיים, צער בעלי חיים] [מי דעת \(31\), תש"פ](#)

מדיני שבת - בונה [דבורה המסתובבת ע"י השולחן ומפריעה מאד לסועדים, האם מותר לצודה בשבת, כללי עשיית אהל בשבת, האם מותר לפרוס שמיכה ע"י עריסת תינוק ע"מ להצל על התינוק מהשמש, האם מותר לכסות את הסוכה ביריעת ניילון (ברזנט) ע"מ שלא יכנס הגשם לתוכה, להניח 'חמור' שולחן על גבי רגליו, להניח פלטה] [מי דעת \(33\), תש"פ](#)

מדיני שבת - בונה וקושר [האם מותר לעשות צורה של אהל ע"י ספרים וכו', האם מותר לכסות כלי גדול בשבת, כללי עשיית אהל בשבת, שיטות הפוסקים במלאכת "קושר"] [מי דעת \(34\), תש"פ](#)

מדיני שבת - בונה וקושר [מהו קשר שאינו של קיימא, מהו קשר אומן, האם מותר לאשה לקשור קשר כפול במטפחת הראש, האם מותר לקשור את קצוות חוטי הציצית שנפרמו, קשירת חבל סביב בור שנפער באדמה, קשר העליים שקשרו בקשר כפול האם מותר להתירו בשבת, האם מותר לעשות קשר אחד ומעליו קשר עניבה] [מי דעת \(35\), תש"פ](#)

מדיני שבת - מלאכת הוצאה [כללים במלאכת הוצאה, לבישת חולצה על חולצה בכדי להראות לחברו, מעיל גשם, ניילון על הכובש שלא ירטב, ממחטה על הצווארון לספוג זיעה] [מי דעת \(36\), תש"פ](#)

מדיני שבת - מלאכת הוצאה [יציאה לרשות הרבים בפאה המכוסה ניילון, משקפיים, משקפי ראייה, משקפי שמש, שעון יד, תכשיטים, אות הצטיינות על בגד של חייל, תווית על רגישות אלרגית, מקל הליכה, ומקל העשוי לכבוד] [מי דעת \(37\), תש"פ](#)

מדיני שבת - מלאכת הוצאה [בגד שתפורים בו כפתורי רזרבה, תווית מניקוי יבש, לולאת תליה של בגד שנקרעה, יצא בטעות למקום שאין בו ערוב כיצד ינהג, עירובי חצרות] [מי דעת \(38\), תש"פ](#)

מדיני שבת - עירובין [עירובין בשכונה גדולה או עיר גדולה, מחיצות גמורות או צורת הפתח, עיר מעורבת, כמות הפת לעירוב, היכן להניח את הפת] [מי דעת \(39\), תש"פ](#)

מדיני שבת - עירובין [עירוב חצרות בעיר מעורבת, עירוב תחומין, מהיכן מודדים אלפיים אמה, מהי עיר שנחשבת כולה כד' אמות] [מי דעת \(40\), תש"פ](#)

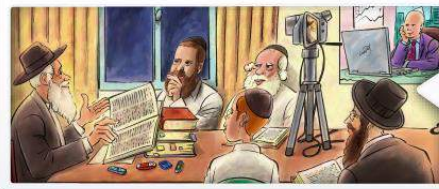
הכניסו ספר תורה לבית כנסת ויש אנשים הלומדים ואינם מבחינים בכך, האם יש להעיר להם לקום, מפני כבוד התורה? [עמידה בפני ספר תורה, קימה לכבוד תלמיד חכם וספר תורה באמצע הלימוד, עשיית 'פעמונים' לספר התורה] [האיחוד בחידוד, תשע"ח](#)

זמנה של תפילת מעריב וקריאת שמע של לילה [זמן קריאת שמע, זמן תחילת התפילה, המתפלל במניין מוקדם בשעת הדחק האם יקרא קריאת שמע עמם] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' לד\)](#)

שתי ברכות התורה של רש"י [ברכת הנהנין כלפני אכילה, או ברכת המצוות וההודאה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' מו\)](#)

אכל תמרים בבית ועומד לאכול מזונות בכולל האם יברך ברכה אחרונה על התמרים בביתו? [ברכה אחרונה מעין שלש, שבעת המינים, חיוב ברכה במקומו, ברכה שאינה צריכה, ביטול ברכה או ברכה שאינה צריכה, אכל תמרים ומזונות האם נחשב כשתי אכילות או אכילה אחת לענין שינוי מקום, אכל חצי שיעור מזונות וחצי שיעור ענבים האם יברך מעין שלוש או בורא נפשות רבות, בביאת מלך המשיח האם יברכו שתי ברכות: על ראית חכם ומלך או ברכה אחת] [פניני הלכה מראשי החבורות בישיבת מיר-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מד\)](#)

ויתנו לך כתר מלוכה' - קיבלנו מתנה: בת שונה [גידול ילד מיוחד] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קסה\)](#)

'חתיכה נעשית נבילה' [חנ"נ] בהלכות בשר בחלב ובשאר תערובת איסור, 'אפשר לסוחטו' מותר או אסור? [\[תתענג בדשן\]](#)

[תש"פ](#)

תכלית ה'מאצינג' - לזכות את כל עם ישראל ללא יוצא מהכלל בהחזקת תורה [עיינו גל-מאמרי 'עין לא ראתה' אוסף גיליונות, תש"פ](#)

[\(עמ' לח\)](#)

הלכות בורר [לענין הלכה-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' סה\)](#)

שאל רכב ו'התפנצר' הגלגל, האם חייב לשלם? [שומרים והתחייבויותיהם, עשיית 'קנין' להתחייב, התחייבות שואל משעת משיכה, חייב כשעת הפשיעה או השאלה, יוקרא וזולא, מתה מחמת מלאכה, ספק אם מתה מחמת מלאכה, כשאין לחוש לפיעת המשאיל כגון בפנצר בגלגל, או קצר חשמלי במכשיר, התנה המשאיל עם הואל שיהיה חייב אף במתה מחמת מלאכה] [שמעתא עמיקתא, תש"פ](#)

המברך ברכת המזון האם יענה על 'דברים שבקדושה'? [קדושה, ברכו] [שמעתא עמיקתא, תש"פ](#)

שימוש במטאטא בשבת [חשש אשווי גומות, מוקצה, גרף של רעי, בית מרוצף, עובדין דחול, מטאטא מיוחד לשבת] [דבר הלכה-הרב](#)

נחום איזנשטיין שליט"א, תשפ"א [אוספקלריא, תשפ"א \(עמ' ג\)](#)

הדלקת נר שבת על ידי גוי - האם התקיימה המצוה, האם ניתן לברך? [ביצוע מצוה ע"י אמירה לנוכרי, אין שליחות לגוי, אין ברכה בלא שנתקיים 'מעשה' המצוה, במזוזה מצדד הגרע"א לברך על קיום בלא מעשה וסותר לדבריו בנר שבת, הנכנס לבית שיש בו מזוזה מהדייר הקודם, הבדל בין מזוזה לנר וטבילת כלים, הניח תפילין בלילה והאיר היום ימשמש בהם] [משיעורי הגר"ע מדלוב שליט"א-אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' כו\)](#)

דיני קדימה בתפילה [תפלה כותיקין, תפלה במלבוש עליון, ותפלה עם הציבור, מה עדיף, סמיכות גאולה לתפילה ותפילה בעמידה מה עדיף, הנמצא בקרון או ברכבת] [מעדני כהן, תש"פ](#)

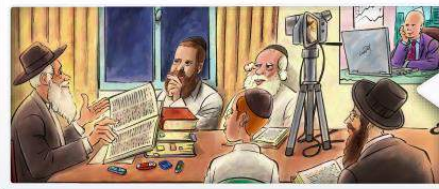
עליה כפולה לתורה [רב הרגיל לקבל 'חזק', ועלה לתורה כ'שלישי' האם יכול לקבל את עליית 'חזק', מי שעלה לתורה האם יכול לעלות למפטיר, כהן ומפטיר, האם העולה מברך על קריאת עצמו או על קריאת הש"ץ, עלייה לעיוור] [מעדני כהן, תש"פ](#)

לא יסתור דברי אביו - במילי דעלמא [כיבוד אב, יוסף ואביו, לא כן אבי, האם הקדמת אפרים למנשה הם 'מילי דעלמא' או 'מילי דשמיא, ברכת הבנים] [מעדני כהן, תש"פ](#)

קייטרינג ששינה את ההכשר המוסכם מראש [מכר לחברו מאכל האסור מדברי תורה, ואכלו. מכר לחברו דבר האסור מדברי סופרים ואכלו. האם חייב הקונה לשלם עבור האוכל. טעמי ההבדל בין איסור תורה לאיסור מדברי סופרים. קייטרינג שינה את ההכשר המוסכם, מה דינו, תנאי בחוזה, כשרות, הונאה בכשרות, הכשר האחר נחות או שווה ברמתו, האם יכול הקייטרינג לתבוע את האורחים שאכלו] [בינת המשפט, תש"פ](#)

ספינו עם סוכריות בשבת [משחקי ילדים בשבת, בנין וסתירה בכלים. לאכול את הסוכריות שעל גבי הספינו והשבשבת בשבת, האם יש בכך פירוק הכלי, חוזר לקדמותו: אינו נחשב מתקן מנא, הכלי היה מתוקן ודבר חיצוני הפריע לו, ועתה מוריד את הדבר החיצוני וחוזר למצב של כלי גמור. דרך משחק: צורת שימוש במשחק זה ואינו תיקון או קלקול. תיקון קל: אכילת הסוכריה הוא תיקון קל ואין בו טירחה גדולה להחשיבו כמתקן. ואינו נחשב 'מתקן מנא'. לא מסתובב: במקרה שהסוכריה דבוקה למרכז הספינו, מותר לאכול את הסוכריה. ביזוי אוכלים: אין בספינו חשש של ביזוי אוכלים כיון שהוא צורך האדם, ואינו נפסד כלל. בפתיחת האריזה בשבת צריך להיזהר לא לקרוע אותיות וציורים] [עומק הפשט, תש"פ](#)

תקלות בעירובין בעונת הגשמים המבורכת [סחף הגשמים מגלה את תחתית הגדרות הרשת המשמשות כמחיצה לעירוב בפאתי הערים, נוצר חלל בגובה ג' טפחים מהקרקה, מחיצה תלויה, מקרה הפוך סחף חול סביב הגדר ה'מקטיין' את גובה הגדר הנראית לפחות מעשרה טפחים, מחיצת העירוב שהיא דופן תעלת הניקוז ונתמלאה מים, ואין בה תל המתלקט, חלק המעיר שהוצף במים ואינו ראוי למגורים ולא למעבר באופן זמני, קרפף ברחוב או חניה שהוצפה ואינה ראויה לשימוש, קרפף שהוקף לדירה והוצף מים, הרי הוא ככרמלית] [תיקוני עירובין, תש"פ](#)

תוספות בענין הקורונה: מניני חצרות [איחסון טלית פרטית בתוך ארון קודש במניני חצרות, כסף ממנין חצרות שנסגר [בית כנסת, צדקה] [מים חיים, תשפ"א](#)

שנת השבע - שמיטה

אבות ותולדות בשביעית ממגד גרש ירחים, תשפ"ב

פרוזבול לשנת השמיטה [האם בימינו צריך לערוך פרוזבול, האם אשתו ובנו שאינו סמוך על שולחנו חייבים בכך, נוסח הפרוזבול של חזו"א] [שיעורי דעה-אוסף גליונות, תשפ"ב \(עמ' מט\)](#)

דין עלי קנים לענין שביעית ויום הכיפורים דרישה וחקירה, תשפ"ב

גבול ים המלח – הלכות שמיטה [נקודות הגבול הדרומית מזרחית, קו הגבול הדרומי לכיון הים התיכון, מיפוי ים המלח, התייבשות ים המלח, האם מודדים לפי קו הים בעבר או כיום, קו רוחב שלושים, הגדרת ה'ערבה'] [עומק הפשט, תשפ"ב](#)

האם יש מצות פריעת בעל חוב כשכתב פרוזבול? ישמע משה, תשפ"ב

מצוות שמיטה קרקע והפקרתה [האם המצוה להפקיר את הפירות או שהם מופקרין מאליהן, פטור פירות שביעית מתרומות ומעשרות, חיוב בעל הבית להעמיד פירות שביעית לרבים, הנוטל פירות שביעית של עצמו, האם אדם חייב להעמיד גם את שאר נכסיו לטובת הרבים ללקיטת פירות שביעית, זכות הקניין על קרקע האדם] [שיעורי בינה, תשפ"ב](#)

חשבון שנת השמיטה – והספקות בדבר עשר עטרות, תשפ"ב

הגדרת 'שוה לכל אדם' בשמיטה מול הגדרת 'אוכל נפש' ביום טוב עיון הפרשה, תשפ"ב (עמ' קמז)

האם ראש השנה לפירות האילן לקדושת שביעית – בתשרי או בשבט? [שלוש שיטות בראשונים, יחסון טלית פרטית בתוך ארון קודש במניני חצרות, כסף ממנין חצרות שנסגר [בית כנסת, צדקה] [\[הרב זאב פראנק שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

האם מותר לפרוע הלוואת ירקות מירקות של שביעית? [הלוואת ירקות שביעית משכנה לשכנה, חליפין, האם הואכל תרומה יכול להחזיר פירות שביעית, הקפה] [\[הרב חיים הלפרט שליט"א\]](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

האומר לפועל הא לך איסור ולקוט לי ירק זה היום – תשלום שכר על שביעית או קניית הפרי? [הגר"ח קנייבסקי שליט"א] [אהלי שביעית \(יד\), תשפ"ב](#)

קצירה שלא כדרך הקוצרים [לגר"א] [הגר"ד לנדו שליט"א] [אהלי שביעית \(יד\), תשפ"ב](#)

בגדר חילול בפרי ראשון דרך מקח ובפרי שני דרך חילול, האם הוו מחד בקתא, או דב' ענינים הם? [מתנת חינם באומנים] [\[הגר"ד וולפסון שליט"א\] \[אהלי שביעית \\(יד\\), תשפ"ב\]\(#\)](#)

חילול בפרי ראשון דרך מקח ובפרי שני דרך חילול [מתנת חינם באומנים] [\[הגרמ"ז איתן שליט"א\] \[אהלי שביעית \\(יד\\), תשפ"ב\]\(#\)](#)

חילול והתפסה בפירות שביעית [מתנת חינם באומנים] [\[הגר"נ זילברמן שליט"א\] \[אהלי שביעית \\(יד\\), תשפ"ב\]\(#\)](#)

חליפין וחליפי חליפין בפירות שביעית [ובעבודה זרה, במאכלות אסורים, תפיסת דמים לדבר האסור בהנאה שאין בו חלות מקח] [\[הגרמ"ז איתן שליט"א\] \[אהלי שביעית \\(יד\\), תשפ"ב\]\(#\)](#)

לעילוי נשמות
הר"ר שרגא פייבל
ב"ר צבי קנוול ז"ל

הפסד תרומה ושיעית [אין לבשל ירק שביעית בשמן תרומה, פירות שנלקחו בדמי שביעית, האם מותר לחמץ פירות שביעית בערב פסח, גרם הפסד פירות שביעית] **[הגרמ"מ לובין שליט"א] אהלי שביעית (יד), תשפ"ב**

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

לגיליונות מראי מקומות לפרשות שבוע אחרות [לחץ]

להצטרפות לרשימת תפוצה לקבלת העלון מידי שבוע,

יש לשלוח את המילה 'צרף' לכתובת kishurtora@gmail.com